

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractatus theologicus - Cod. Ettenheim-Münster 222

[s.l.], 1714-1715

[Articulus I.]

[urn:nbn:de:bsz:31-120314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-120314)

alig in medij, ille et hinc actiuus, hic
 et mediu, qd medianter profaty hinc ob
 fine, ita medicamina agrosu ft finis
 in medij ad fanitatem obtinendam ipse
 vero fanitas finis et ultimus, est qd
 illam ulterius actu n' referat, 2o. alig
 finis et qd et obtusus, aliquis finis, cui
 C. obtusus, alig qd finis qd seu finis:
 ff. et ipse obtusum intentum qd apertum
 finis cui finem denotat cui obtusum et fi
 nis qd appetit, finis qd illa ratio et qd fi
 nis qd dicitur qd finis qd obtusum. maior ho
 rum claritas ex ibidem apud sto caplo
 thesico, qd in hac dispo. probare possunt
 colligis. Diximus am loco citato ita a
 thesico Reg dicitur finis qd vera beatitudinis
 seu beatitudo obtusa, et intell' creatus
 beatificans finis, cui, vobis vero data
 Dei beatitudo finis, hinc finis qd ita in
 phia ex ma hie explicanda diximus.
 It inibi et alia. diversitas finis et velut
 in fine queri et operanti, prolem
 ming prolem adequatam seu totalem
 et adequatam et partem, qd diversitas
 cum ex se uis, patere pnt respectu totis

noie, opera. probium n' erit illorum
explicari in presenti die imorari,
viden go, post lo. ut. v. p. h. a.

2. Pronotamen 2. Ex. n. 557. et sequen. 2.
Sibz eiqm nra pna. finij. silt: licet oia
agentia naturalia agant ex fine uni cu va-
riis explz ex pulcherrima unist vicifitudo
idi demonstraram, factu In eo oi creatura
corporea pte finem agere. solum hoem: ita en
agentia duntaxat pte pncij. agunt pte fi-
nem, qd de amehitate finis et modum por-
tioe ad assequendum. eiqm finem iudicare et
explere media pte finem eligere. pnt. ha.
hoc en infinat agere. pte pte finem
et n. 557. nra. pna. dnmq. ita autem
iudicare et eligere sane ptebere n' pnt nisi magi
finitu. pte in oia agentia corporea in-
debitate e' solg hoc.

3. Pronotamen 3. Ex. l. choa. j. 2. q. 1. a. 1.
in O nimirum, p' licet iuxta pronotamen
pnt in oia agentia corporea. solg hoc pte
operas pte finem, exinde In nime sequaz
loem actum hois et corpore factu directum
pnt finem: nam ut loco est. notat. l. de
Tulie p' actives. hois, alia p' actives h. n. a.

Actioes hae. etiam etiam significandae, et actioes
 ab hoc procedentes, et procedente fine
 modo hinc et pacifico; extra actioes hinc
 et se ut importantur in actioes procedentes
 ad hoc, sine deinde secundum modum difficilem
 et reale procedat, sine pacifice secundum
 gradum genericum certis, inveniatis pacifico
 finis: Cum igitur agere solent pro fine
 sit actus realis, illi autem actus hinc factum
 sunt reales, quia et a propriis reali gerantur
 secundum gradum pacificum procedunt, quaeque
 sedos actus hinc ut item actus hinc pacifice
 et actus solent directos pro fine, licet id
 in finem nolum, quod etiam actus hinc, utpote
 actus agentis, reali, ex fine l. reali l. reali
 procedant: differt igitur actus hinc et actus hinc in
 eo, quod actus hinc intelligatur actio hinc pacifice
 in genere reali, et igitur ad certitatem sua pacifica
 spectata, quae actus solent vivere, crescere, pro-
 gredi, sentire, et in quibus ut dicitur, etiam actibus
 hinc generant, extra factum hinc in finem
 illius tenent, illa actio quae operatur hinc quatenus
 hinc, et secundum quod operatur secundum actum gradum pacifico
 actus realitatis, quae supra res creaturas corporeas,

excellent. Haec quoque actiones s. p. rationalia s. v. v.
loc: ut. s. p. v. v. h. n. a. d. i. u. n. g. q. u. e. e. x. v. o. l. u. n. t. e.
deliberata procedunt.

4. Sunt quidam Ares qui in hoc tractatu
olim professor P. Buddingius Eggus professor
Lant. Wapianus q. i. actu huiusmodi ex-
plicata subdividunt in actu huiusmodi quo ad sub-
stantiam et actu huiusmodi quo ad modum s. p. v. v. u. t. i. l. i.
labore, s. p. e. m. ut volunt, actus huiusmodi quo ad sub-
stantiam vis illa, e. i. q. i. ab homine procedit quidem
s. p. indeliberate et antecedente ad eam ad ver-
tentiam rationis, extra actus huiusmodi quo ad modum
q. i. deliberate et cum advertentia rationis pro-
cedit, n. v. i. d. e. o. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. i. n. p. r. i. g. i. n. e. f. a. c. t. a. e. x. p. l. i. c. i. t.
causa actus huiusmodi et actus huiusmodi, n. i. f. o. r. t. e. d. i. c. i. t. u. r.
velint, actus huiusmodi e. i. i. n. t. e. r. i. u. s. a. c. t. u. s. i. n. v. e. n. t. i. s. c. e. n. t. i. s.
sentientis, p. e. x. t. r. a. a. c. t. u. s. h. u. i. u. s. q. u. o. a. d. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. m.
e. i. a. c. t. u. s. i. n. v. e. n. t. i. s. c. e. n. t. i. s. s. e. n. t. i. e. n. t. i. s. r. a. t. i. o. n. i. s. p.
s. i. n. e. d. e. l. i. b. e. r. a. t. i. o. n. e. u. t. r. a. t. i. o. n. i. s. a. d. v. e. r. t. e. n. t. i. a. o. p. e.
r. a. n. t. i. s. q. u. o. s. e. n. s. u. q. u. i. d. e. m. i. l. l. g. o. d. i. c. i. t. u. r. I. o. a. n. n. s. m. i. t. t. i.
p. t. s. p. p. h. i. l. o. m. i. n. g. q. u. e. n. i. e. n. t. e. a. p. e. r. t. u. r. e. t. u. t.
q. u. o. r. a. d. u. s. i. n. v. e. n. t. i. s. s. e. n. t. i. e. n. t. i. s. e. t. r. a. t. i. o. n. i. s. s. i. n. t.
i. n. s. u. b. t. e. i. a. a. d. e. o. q. u. e. i. n. e. o. d. e. m. e. n. t. e. s. u. n. t. d. i. c. t. a. i. n. l. o. g. i. c.
r. e. a. l. t. e. i. d. e. n. t. i. f. i. c. a. t. i. s. q. u. e. q. u. o. b. a. c. t. u. s. v. i. t. a. l. e. s. h. o. i. u. s.
n. i. s. p. i. n. t. e. r. i. u. s. a. c. t. u. s. i. n. v. e. n. t. i. s. s. p. s. t. a. c. t. u. s. i. n. v. e. n. t. i. s.

causis, et bonis.

3
Prænotandum est. Quædam enim actus huius
iuxta ut. S. Thomam ille in genere est, qui
ex volente deliberata procedit, certumque, sit
propterea. Cumque animi flexibili experientia ex velle
nostra deliberata procedere, et actus per amicos
suo et virtuosos, recte dici in genere motus
autem huius alium esse bonum alium malum,
quoniam uterque oppositum ita recte definitur:
Sicut quod actus virtuosus sit: actio velle libera
elicita cum advertentia rationis ad regulas ho-
nestatis. Actus contra virtuosus actio velle li-
bera elicita cum advertentia rationis præter
quædam regulas honestatis. De actu hoc posse
modo quoniam a libera et deliberata volente
quædam præter regulas honestatis provenire deat
ut scire virtuosus sit dicemus auxiliante Deo
dicemus in proximo Tractatu de peccatis: de priori
autem in presentibus tractatibus ex cuius officio
palam est tria ad illa essentialia requiri: 1° ut
a volente procedat adeoque sit voluntarius, 2°
ut sit liber, necessaria enim est libertas præcipue
satis: deo profecto etiam in actu huius mali
requiruntur: 3° ut fiat cum advertentia rationis
ad regulas honestatis de quibus singulis suo loco.

9. Proinde si quonia ea naturalis est constitutio,
ut unumquodque in genere suo ad suum ordinem
dicat, a quo quod tale fit, participat, v.g. bo-
num creatur ordinem tenent ad bonum increa-
tum, et bonum suum adeo, et impossibile est illud
etiam bonum apprehendi nisi sub aliqua facta int-
pretativa abitudine ad bonum suum et ultimum.
certum patere potest ex illis obli. vlt. ita
est bonum, ut nullatenus malum quod malum pro-
legi valeat a potest constitutum extra finem
sui obli, hoc quoque certum est patet quod omnis actus huius
est ipso quod fit actus solutus, dicitur ut advers
sententia rationis huius indispensabilitate ad bonum,
sive verum sive apparens perinde est, quomodo
actus pro et ipso pro videntur et obli, hoc
autem admisso illud quoque certum est omnem actum
hunc saltem interpretive referri ad bonum suum
homo, adeoque et ad ultimum finem, quod scilicet dic-
ta et dicenda nihil aliud est quam primum homo bo-
num, ad quod natus est. hoc in casibus solum in illud
velim, quod omnis actus huius referatur ad ultimum finem.
homo, sicut quod actus pro et et positive bonum, et autem
sicut quod in genere motu, sicut malitia, motu, est
quam illud ipsum quod in actu bonum est in illis, actus.

refertur, ut licet situm se referenti, sit, referri in
nequeat pro malitiam moralem cui stat, subpote.
cuius naa e, ut avertat potig a fine, qm ad illu
pertat. Unde

Soluta. Et quaedam rases in abstracto affertur se
Acta sicut: 1. si actus huius est referentibus ad
DEUM eo quod sit actus ultimus actus, de bono, etiam pec-
cator mortale erit referentibus ad DEUM quia et
ipsum actus huius est, sola autem in fide vera n
tenet: qd p C. Aut n' daret actus otiosus, aut etiam
actus otiosus referentibus foret ad DEUM, utrumque
falsum e: proq 1. membrum: actus otiosus e qui
caeret fine, in suo autem casu nullus actus caeret
fine. qd p 2. membrum: Actus otiosus
e actus huius, de actibus huius namq. Intm a DEO
exigez ratio in iudicio extremo, exigez autem ratio
de actu otioso dicitur in Math. c. 12. Omne
verbum otiosum quod locuti fuerint haec reddent
de eo rationem in iudicio: cum igitur secundum dicta om-
nis actus huius sit referentibus ad DEUM etiam actus otiosus
erit huiusmodi. Plura inquam macerant haec et
huiusmodi rases in abstracto, 1. cum peccator mortale
ideo n' referri in DEUM, quia licet actus ipse in ge-
neri plus sit bonus, stat in malitia morali
et idcirco a regulis morum, qm ex doto
vitas in genere mori. qd si utiquez qd saltem in
generi plus peccator mortale e referentibus ad DEUM

div: hoc quidem verum est, ac huius quod petri est finem
se in genere hinc referri ad DEUM ab hinc re-
sion n' est ipsum esse petri in genere hinc referri
ad DEUM, cum esse petri in genere hinc nil
sit, ut potest quod factum dicendum in Traic. de petris
et iura visum rectitudinis atque ad regularitate
rum. Ad 2. membr. 2. raris referendos fidei
fidei actum otiosum consistere in aliter moralis
et hinc quod factum est n' referri ad DEUM. ad
1. membrum autem referes, actum quodammodo n' ex
eo divi otiosum quod nullum neque quoniam finem
habet, sed ex eo, quod proximo fine caret utique
operis in presenti autem finem de fine
ultimo n' de proximo.

8. Praeterea: C. de sumptibus cum ex phia non
n. 437. cum ex Traic. de factis ubi de duorum
fidei dano in solido egimus: implicare
absolute eisdem n' atque duplicem dari finem
ultimum totalem quodammodo autem n' ex loci
est: ita certe supponimus, ut. Quod nulla ratio
in presenti formandam necessarium indicemus, quod
alij: hoc loco supponeamus de hac questione
tractent, quoniam potius raris in Traic. et
j. gentiles ac sagaxos defacto phis DEUM colere
atque in eos in quibus ultimos fines se suam, via re-
ferre, dum quod sub voce DEITATIS comprehendit,

aprehendij suo rae summi Boni adeq. et ul-
timi finis, qia go gentiles se suaq. referant
in idola sua qsi in DEOS sui referendo plures ul-
timos habent fines. 2. peccantib; veniunt
finis suad e. Deq. et creaa, creaa qidm qia potm
et q. centltis qsi sit in averse a DEO et con-
versioe ad creaa. DEUS vero qia licet potm
veniale potm sit, n' in omnia peccantem a DEO
avertit, adeoq. suad cum peccato veniali h; finis
ultim; DEUS, neq. dicit qsi: potm veniale referri
ad DEUM, iam iectm DEO q. trariu' sit. proin
venialte peccantib; duplex est finis ultim; DEUS
sicut et creaa.

Atta ha rases totm n' sonderant ut ab ultis 9
uno fine totali se adendu' sit, ad unig veritem
et evidiam sciendu' e, finem ultim; totlem
iusta quam potm dfiniendu' e. Conu' q. fide
salvatiuum appetit; q. appetit; pot. se, cetera
vero pot. ipsum. Quae d'p'o qidm totalite
et ultimite finis p'p'osa in dubiu' vocari
a sano n' pot. ea autm in veritate admisa corrunt
p' se p' rae: esto eten qd plura idola pagani
et gentiles colant, sicut in rae finis ultimi
unui ex eo, qd in reu'tu' bonu' DEU' falsoru'
se suaq. rae referant, p' in singulos partem
totm, adeoq. habent fines plures partles habet
de qib; praeterea a legib; neq. illud in pagani p'p'o

veni et qd appetit sub voce DEITIS appetit
sub voce summi boni, idola em nullatenus bona
sunt, deus et qd appetere sub voce DEITIS idola
nec qd appetere sub voce summi Boni, hoc in
in Christo et Turris subfistit, quoniam
hi unum tantum DEUM cognoscunt, qui fecit caelum
et terram, et omnia ad quem solus proinde omnia
referunt.

10. Ad 2. racionem autem dicentibus peccante ve-
nialiter ut hoc nisi unum ultimum finem minime
DEUM per omnia benedictum et autem creatam,
vel peccatum veniale et sic actus contra DEUM
per tantum devias a modo in DEUM tendendi, et
hinc et cedit charitatem mortalem, sicut factum
peccatum mortale, per tantum per qd, unde recte ait
S. Th. 2. 2. q. 24. a. 10. ad 2. Quod amatur
in peccato veniali pro DEUM amat, hoc est si dicitur
nam qd amatur in peccato veniali et deviasionem a modo
tendendi in DEUM ita amatur, et illud ipsum pro
gratia in qua venialiter peccans subfistit, ad DEUM
habet referentiam, quam omnes actus in se habent quod in ta-
lis est bonitas ad se ipsum, si autem ultimum racione
deviasionis venialis, saltem habet, fere sicut qui
transit fridburgum etiam si parum deviet aut mo-
retur in hospitio in licet non autem, saltem videtur
aut habet transit fridburgum est qd deviasionem

6
f. absolute talis: unde et h. bene dicitur pro, etiam
veniale referri ad DEUM n. q. d. m. ab h. p. h. h. h.
neg. procipe qm peccata e. p. q. p. p. veniale
et ineff. acit. vntm. abducent a DEO e. his
p. notat. p. p. 2. in gona vera et p. h. h.
felicitas q. p. p.

Sect: II.

In quonam vera et pfecta hois felicitas consistat?

3. Nihil q. d. m. edes solenne e. hoibz qm studiu et amor
felicis; utinam idiq. unig. et vere ad qm ea
nihil creati p. et verivie nimis p. octa
tenet sua quemq. voluntas, nam plurimi ve-
nerato mundana. brutalit. nebare sapiti
de se. felicissimos violente mendacio autu-
mant, in pelagus aeterna infelicit. vitato
grade properant, quemadmodum experta p. idem
quid terrenorum potig. qm coelestium studiis
antiquitas, et utinam n. p. h. h. h. h. h. h.
antique virtuti odiosa p. h. h. h. h. h. h.
etabz brutal. h. h. h. h. h. h. h. h. h. h.
h. h. n. capit ea q. p. p. h. h. h. h. h. h.
vera hois felicitem hois q. p. h. h. h. h. h. h.

11. Duplex generatim de his felicitate hominum est. Una altera mundanum et filios huius seculi, altera filium lucis, quorum quosdam non respicit super terram, sed fixa est in caelis. mundani pro sua felicitate bona terrena appetunt, quoniam in ea ceteri felicitantur, pro cuiusmodi voluptate et ipsi disere pant, alii bonis fortuna inhiant, quae sunt pecunia, honor, benevolentia, et dnas: alii bonis corporis, quae sunt robur, sanitas, et pulchritudo, sed in his ipsi neque sentiunt, aliter enim cum avaro Mida pecunias ambit, et mundi divitias, brutaliter seum volens illud David, beati dixerunt populo cui haec sunt. Alter est Romanus Augustus sperans honorem et benevolentiam pecuniarum appetit, aliter est Lycurgus et Carthaginiensis dandi cupidine astrictus pro acribus ceteris dnas. sicut in bona corporis alii Deus est Hectoris robur, alii corpus sanitas, alii Helena forma, hinc exornandis letosis corporibus se suam fieri universa infirmant: sed quoniam vere de his sapienter divinus dicat, vidi quae sunt, uncta sub sole et ecce unquam vanitas et afflictio pro Ecl. i. inferius manifestabit.

12. Alii evolvant filii lucis et quorum iussu est mun-

7
lanam vanitatem neglectam ac ut gemino anti-
quitate sapienter, Platone et Arle felicitatem suam
in speculose supercaelestium et divinorum pro-
cipue sumi et simpliciter pulchra Dei reponunt,
n'ca' tamen qm' hic corporalem hoc exuentem
qsi ea coepe rapti extra corpus & fias solitaria
imperium atq; Phlegiam solastium. huc videm
q' qm' hinc post miseriam vitam istam, ut
adeo us nulla vera felicitas pro presentia vita
possibilis videat, q' ea opponenda sit in altera
vita, qm' cum Deo ac immortali aeternitate
felix viset. ita Plato et Arles, solo etm
naali' homini argento de vera hois felicitate
serpserunt. Arles qidm' Platorem arguit qsi
in epinomi eiq' opiniois fuerit, qd' etm in hac
vita, licet paucissimi tamen, si scilicet, q' sollicitis
suis imbuti mentem cent' q' p'nti h'ib' bonis
moralib' ornatam, poent' ea q' p'nti felices,
s' ut dicit et recte probat Chryostomus Jazelly
Carapidig in epinomatib' in ethicea Platoni
trac: 7. de sumo hois bono Plato hanc men-
tem Phaedone penitus recessit neq' in ut. loc:
aliud voluit, qm' hinc hois ee facti beator pro
hac vita, n' autm' finaliter, qd' neutiquam male-
dictu' e', neq' malefatiunt Christiani q' suam
Platoni in hoc q'formant sententiam.

De pfecta autem hois felicitate nota fit:

13. Apertio: Unica et vera hois felicitas deoq,
et ultimus omnium actuum. Ergo e' DEUS sine
sine benedicty quibz in certis unq, et
ergo in personis ita q' d'm, ut licet sine oi
penity bono creato pfecte hoem beatificet,
tota t'n collectio omnium creaturum sine DEO
vera hois felicitas ea nequeat. Ita sane
ois verba suo sentit. Trinitatis, hoc e'
apertio docet em j. DEUM soli esse veram
et finalem hois felicitatem. docet 2. n' t'n
sola DEUM in essentia p' etm ut Trinitas in
personalitate, ita ut mag' quomodo Trinitas in una
essentia p' sit de certis p' tributo eterna
felicitate. Docet 3. DEUM sine oi creatu
n' t'n omnem creaturam sine DEO appetitu' hois
pfecte felicitare p'oe. Hoc quoq, notandum
q' in presenti de obli'va hois felicitate tantum
disputem' seu de obli' q' obtento et n' ante
hoc pfecte felix dici pot.

14. Proq' j. pars ratio longe efficacissima:
Idem e' vera et pfecta hois felicitas, q' sum-
me e' ac pfectu' hois bonum, alq' summu' et
pfectu' hois bonu' e' unicus et solus DEUS sine
sine benedicty: ergo et hic benedicty et solus e'
vera et pfecta hois felicitas. N. g'tra rationem

negant si prob: vera et pfecta hor felicitas
e' id, qd bonu sume et pfecte fatiatur, atq;
qd bonu sume ac pfecte fatiatur, sumu au pfectu
hois e' bonum. et vicissim, ut modice saulato
patet: go p. Jan prob. m. p. sylmi. Illud sa-
lum e' sumum ac pfectu hor bonu, qd solum
in se g'inet oem oino bonitatem cuius hoo
capax e', atq; hanc bonitatem g'inet soly et
unig DEUS: go p. m. p. Bonitas cuius hoo ca-
pax e', n' e' tribus bonitas creata, finita
et limitata s' etm increata infinita et
illimitata, atq; huiusmodi bonitas nullo nisi
in solo et unico DEO reperire e' go solus
et unig DEUS in se g'inet oem bonitatem cuius
hoo capax e', p'inde et ipse soly e' sumu
et pfectum hois bonum. prob. eadm m. 2.
oe qd intell' p' g'oscere, etm voltas p'
g'oscere ut bonu facile in quibus e', atq;
intell' facile g'oscere p' et creata et in-
creata bonitatem: go et voltas utramq; p'
g'oscere. subsumo: atq; voltas ut pfecte s'it
felix oe h'c ut qd ipsam felicitate p' mani-
festu autu e' cam n' oe h'c, qd si h'c p'ce-
hendat bonitatem creatam, qm deit bonita-
longe p'fictior increata, hanc autu si p'ce-
hendat qm de bonu creatu e' eius participas,
increata p'fict' h'c et creata bonitatem. igit'

Solus Deus qui solus est bonitas, increata et
centia horum videri potest latere potest.

15. Ad hunc pro formae plene Scripturae
et h. b. b. affertur per autoritas, sive de
re lumine naturali facti manifesta multa,
dicendo naufragam creem, illud solum ex regio
psaltes addo ps. 16. satriabor cum apparuerit
gloria tua. et ps. 12. quid mihi est in caelo
et a te quid volui super terra: quae loca
prendens pro modulo suo quasi raptus extra se
clamat Augustinus: peccati nos donec ad te
et inquietum est cor nostrum, donec requiescat
in te. Item li. 4. ps. c. 5. plenus amore
si creatorem affat sumus: intellexit
hoc quia sit illa s. bona sicut terrae s. te
autem refuit, beatus autem qui te sit et ipsa
refuit: qui vero te et illa novit, non pro
illa. beator, s. pro te solum beatus ita
sane psumus mundanum contemptor Augustinus
quis enim quos sanitate beatus, si enim sana
est quibus beatus, sana quo est beatus nostra,
sicut autem Ecles. c. i. vidi quae sunt vanitas
sub sole et ecce una vanitas s. hoc quo ab
omni Evangelica aquila loquamur c. 17. vita
eterna est et felicitas nostra verissima quod
est te verum DEUM.

Primum ad probandam 2^{am} asserti partem auctorem
 sicudem s. m. hanc et sollem hanc assertioem
 à solistis posse P. Margra fuisse enitabatur, et
 autem statum assertiois ea istum, et existia et
 Trinitas personarum ingredia m. hanc centia
 obtem beatitudinis p. hanc, de qua in priori parte asserti
 diximus, ita et, si p. impossibile visio una centia
 n. attingeret autem solistias relativas personarum,
 vltas creata dicit n. post p. hanc felix videndo
 solam centiam: hoc prae notato

P. 2. pars. De ratione centia vere et p. hanc 16.
 beatitudinis e. vere et p. hanc satiare oem appeti-
 tum rationalem beati, p. visa centia Dei n.
 visa Trinitate aut modo subsistendi n. satiare
 vere et p. hanc ois appetitus rationalis beati: q. p.
 M. ex eo liquet, q. q. tandem p. hanc dicit
 nequeat, quia aliquid deo, quia autem p. hanc
 appetitus rationalis beati n. satiare, p. aliquid deo
 ut patet, q. p. n. tandem vere et p. hanc
 n. satiare ois appetitus rationalis beati, quia
 aliquid n. frui, cuius fruendi in eorum e.
 atq. visa p. impossibile sola centia n. visas
 Trinitate, aliquid n. frui appetitus rationalis beati,
 cuius fruendi in eorum e. q. p. videntur oia

nota ex his, quod ult. membrum nris, quod
 scilicet hinc fruendi capax est, quod ita ostendit:
 vis illius raris, vltas fruendi et appetendi
 capax est, cuius fruendi capax est intellectus,
 sed intellectus capax est fruenda. et solum eorum
 per eam Trinitatem, per omnia enim illius in patria
 fruendi capax est intellectus, cuius hic et in via
 capax est fruendi, nam fidei obsequium in pa-
 tria respicit clara visio, fidei autem
 nosse intellectus in via et solum firmissime
 tenet unitatem eorum, per eam Trinitatem
 personarum, quod si tandem homo vere et
 efficitur felix et est, quod unum cum unitate eorum
 Trinitatem subsistit et videt.

17. *Obj: 2. eadem pars voc. et minus efficiat: Ex
 quibus S. P. P. obtine in patria ois sortibus
 regibus, neq. unq. sanctis alteris erit profectior
 ut clare sentit Ligo in S. Ora: 4. sent. q. 2.
 et s. diff. 49. Item in eisdem S. P. P. opusculo
 aureo supra 4. Evang. in Mathai. c. 20. ubi
 pater familias respicit factis vocatq. operarij
 iussit dare A. p. et novissimis singulis
 denarios p. quo loco S. P. P. Augustinum
 introducit de S. Virgine dicentem in hac vba:*

Id vero, ipsa vita aeterna pariter cum omnibus
 angelis, denariis omnibus et attributis, quae
 omnium merces, ut autem ob hoc visum
 angelis in aeterna beatitudine, nisi quia visio
 Dei, per quam essentia constituitur beati, ut
 beatificatio proficit, fit, ob hoc nobis revelare
 ut, sicut est? dicit enim Iohannes I. Ep. c. 3. in
 quodammodo gloria similes ei omnino, quia
 videbimus eum sicut est, sane alia ratio
 huiusmodi angelis non suspexit, unde ita arguo
 contra protestantes, aliosque, haec in parte nobis
 adversos: ut visio Dei fit proficit beatificatio,
 ut revelare Deum inquam ob hoc sicuti re-
 vera est in se, sicut dicta, sicuti Deum unum
 representaret, per impossibile, non representata
 Trinitate, Deum non revelaret ut est in se,
 in se enim essentia est unum in essentia, et Trinitas
 in personis, quod etiam hoc casu visio Dei non est
 proficit beatificatio, adeoque nec videmus proficit
 beatus. Atque hoc Angelice pro modo sua
 Sol noster Aquinaticus 2. 2. q. 2. a. 8.
 ad 3. clarum Trinitatis docet dicens: summa bonitas
sicuti quod intelligitur in se ipsa sicut videtur

à beatij n' p't intelligi sine Trinitate personarum.
Et iterum: ipsa visio personarum datur per
ducit nos ad beatitudinem. notent St. A. hos
donos, et qd' modeste refragant, q' de DEO
scripsit bene s'm testimoniis Christi, depre-
hendant.

18. Tertia aperti pars p' 1.^{am} partem q'dem
sufficiens q' stat, ne in ea per se fundamto sta-
bilita n' sit, probz: De ratione vero et
q' stat h'z felicitis e' replere totu' appetitu
h'z reali, ut eu dictis q' stat, atq' n'ne
oia creata s'nt sumpta. bono increato
excepto q' DEO e', totu' appetitu' rationem
h'z replere, pat. qd' in ipse DEO se solo p't
n' dato ulla bono creata: q'o e' DEO sine
oi collectione bonu' Terrenu', n' in hoc sine
solo DEO q' stat h'z felicitate p't. n. p.
Tandem s'dm dicta totu' appetitu' reali
h'z replere n' e', q'ndu' ei aliqd' deo, cuius
possidendi capax e', atq' appetitu' h'z oia
bona creata s'nt possidenti, nec h'nt bonu'
increatu' DEUM, aliqd' huiusmi deo, solo autem
DEO possesso oia possidet h'z. q'o p' n. p.
en antecedentibz argutis appetitu' realis
h'z n' solum capax e' boni q' n' e' creati,

Petm infiniti et increati. Ita in bono
 creato nullum g'itur: go quidem hoc n' popu-
 det aliq' ei de' unig' possidendi capax e' extra
 Deus solg in se g'inet eminenti om' bonitatem
 creatam, ut pote q' n'a nisi participatio boni
 increati, Deo iij' possessio oc' bonu' possidet
 huj' ois appetit' huj' optat. atq' ex hoc
 patet inanis felicitati in terrenis solut'
 g'asita, et quomodo in corde mundanum
 mentis inq'ita sibi, q' in magis patet
 ex dicendis.

Subsectio Solvuntur Objectiones.

5 Obj. i. q'm i. et 3. a' asserti p'tem s'nt: nisi ig.
 collectio bonu' creatu' est p'fite beatificans
 et felicitans hoem. unica r'as foret, via n'
 oem exsatiat huj' appetit' ut pote q' capax
 pariter e' boni increati, atq' h'c r'as ni-
 mium probat go nihil. p. m. hoc ipse
 r'as probat nullum r'as. l. in cal' ex p'fite

beati. prob. assumpta. nulli beatum
adeo esse felix e. ut maior; felicit;
capax n. s. sicut en iusta dicta in
p. h. implicat creat. p. s. t. m. a. a. s. o. l. u. t. e.
quia est long. p. s. t. i. o. n. i. s. D. E. I. q. d. implicat,
ita p. a. r. t. e. implicat creat. p. s. t. i. o. n. i. s. a. b. s. o. l. u. t. e.
felicitissima ob eandem causam / ad quod
q. maior; p. s. t. i. o. n. i. s. q. felicit; capax e. t. m. d. i. c. t. u. m.
e. i. g. a. p. p. e. t. i. t. u. s. p. s. t. i. t. e. e. s. t. f. i. n. i. t. u. s. n. o. n. e. s. a. t. i. a. t. u. s.
q. s. i. d. e. r. a. t. i. o. n. e. p. s. t. i. t. a. f. e. l. i. c. i. t. u. s. e. o. m. n. i. a. s. a. t. i. s. e.
a. p. p. e. t. i. t. u. s. n. e. q. l. i. n. i. c. o. e. l. y. b. e. a. t. i. e. r. u. n. t. p. s. t. i. t. e.
f. e. l. i. c. e. s. p. r. o. i. n. d. e. n. a. r. i. f. e. s. t. u. s. e. q. d. d. i. c. t. u.
r. a. s. n. i. m. i. u. s. p. r. o. b. a. t.

20. R: c. M. n. m. ut sua prob: assumpta e. i. g. p. M:
d: nulli beati adeo esse felix e. s. t. i. o. n. e.
q. n. maior; felicit; p. c. M. nulli adeo felix
e. s. t. i. o. n. e. q. n. maior; p. n. l. s. e. b. d. e. t.
q. n. maior; felicit; s. t. i. o. n. e. capax p. t. c.
q. n. maior; felicit; obtine n. m. a. l. q.
p. r. o. p. t. e. r. t. u. s. d. i. m. n. c. b. e. a. t. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. n. o. n. a. t. t. e. n. d. i.
t. p. d. l. s. d. m. o. b. t. u. b. e. a. t. i. f. i. c. a. n. s. l. s. d. m. s. t. b. u. m.
b. e. a. t. i. f. i. c. a. t. u. m. o. b. t. u. b. e. a. t. i. f. i. c. a. n. s. e. s. t. q. d.
s. u. m. e. i. n. s. e. s. t. b. u. m. b. e. a. t. i. f. i. c. a. t. u. s. e. r. e. a. a.

reatq; videns Deum et in se obtem
 perans oib; sibi et aq;le, Regem se
 totu; quicquid in uno, et se totum sumo atq;
 hinc qd; unum ultra Deum totum nihil esse
 est melius ois sibi obtemperat sibi simplis beati,
 nec unq; altero beati: extra ut merita
 beatum sibi in aq;le et unq; plura alios
 praeiora tenent sibi diversitate me-
 ritum diversa etiam est operatio beatitudinis,
 et pro diversitate huius disponendi ad ope-
 rationem producendam, q; huius est lumen
 gloria, ipsa quoq; beatitudo est diversa
 et in uno perfectior, ac delectatio maior qm
 in altero, ita sicut in 2. d. in 4.
 d. 49. ad q. 2. unig; folia ipsa sibi: Obtemperat in
 quo beatitudo est sibi unum et idem, sicut dicitur
 centia, in unig; visione ois erunt beati
 unde ex hac parte non erit alig; gradus in bea-
 titudine: per parte operantium operatio bea-
 titudinis non erit eodem modo perfecta, quia sicut qd;
 Regem perficiens sicut lumen gloria erit pe-
 fectior in uno qm in alio sicut hoc operatio
 erit perfectior et delectatio maior, et sicut hoc
 non in eodem gradu beatitudinis erunt ois beati: ita
 2. d. loci ubi ex quo veritas patet.

21.

Quies ergo nostra beatitudo non erit summa sed defectiva
 quousque saltem ex parte nostra, ac ex operatione neque
 nos neque ulli beatissimi locum in caelis spectare saltem
 esse primum, quam neque ibi auferret quis locum, quatenus
 auferre potest; verum

Reco: ne metuas, si tu locum in summa opera
 rare salutem tuam etiam ex parte tua huiusmodi
 summa nec defectuosa, tu enim auferas, quatenus
 merita tua ut auferas se reddent idonea,
 et sic licet non omnia tua aliquid capacitas impleat,
 quod absolute impossibile dum sic actu infinita
 gaudia possideres, nisi in iuxta dicta in plura
 et infinitum actu impleat solo DEO excepto
 implebitur tota tua actualis capacitas summa et ipsi
 infinito gaudio si simpliciter pulcherrimum pulcherrimum
 namque simplex DEUM tuum secundum se totum facit
 ad faciem intuitu fueris, atque adeo tua beatitudo
 etiam ex parte tua summa erit, quia actu maiorem
 fortiori ex defectu maiore merito idoneo non
 erit, nec erit defectuosa, eo quod omnia tua actualis ca-
 pacitas implebitur: In cuius Evangelista ad-
 mo: animum aspice superius plura inquam opera
curare mentoria et altiore in domo patris
tui manserit auis.

22.

Og: E. Bonaventurians appetitum huiusmodi obliu-

6.

scilicet dicitur de s[e]c[un]da d[ic]ta, atq[ue] h[oc] appetit[us]
 s[ati]are. p[er] collectio[n]em bonu[m] creatu[m]: q[uo]d p[er] m[od]o p[er]
 capacitas p[er]fecta cordis et appetit[us] h[uius] finita
 et limitata, atq[ue] capacitas finita p[er] collec-
 tionem bonu[m] creatu[m] repleri et exsatiari p[otes]t.
 q[uo]d talis e[st] capacitas cordis et appetit[us] h[uius]
 q[ui]s e[st] ip[s]i[us] s[ati]s et contenta, p[er]fectus em[er]g[ens]
 d[ic]ta p[er]fecta q[ui] mensurans contenta, e[st] aut[em] ca-
 pacitas, et appetit[us] q[ui]da[m] p[er]fectus contenta.
 h[uius] ut patet, atq[ue] contenta h[uius] e[st] finita et
 limitata: q[uo]d p[er] m[od]o.

Q[uo]d n[on] m[od]o ad e[ss]e p[ro]p[ri]e d[ic]t[ur] q[uo]d capacitas p[er]fecta cordis,
 et appetit[us] h[uius] e[st] finita et limitata s[e]c[un]d[u]m
 suam entitatem naturalem aut entitatem, ^{et} s[e]c[un]d[u]m suu[m]
 s[ati]um et tendentia[m] moralem seu innativam
 n[on] m[od]o et d[ic]t[ur] m[od]o atq[ue] capacitas s[e]c[un]d[u]m se totali-
 tate[m] p[er] collectio[n]em p[er] s[ati]ari p[otes]t e[st] finita
 s[e]c[un]d[u]m suam entitatem infinita aut[em] s[e]c[un]d[u]m s[ati]um
 p[er] collectio[n]em bonu[m] creatu[m] exsatiari p[otes]t n[on] m[od]o.
 etc. Veru[m] q[ui]d e[st] o[mn]ia entia creata adeoq[ue]
 et appetit[us] cordis h[uius] e[st] in sua entitate q[ui]d
 finit[us], att[en]d[en]s in dicente scriptura DEUS o[mn]ia
operatus e[st] p[er] se[m]etip[s]u[m], adeoq[ue] o[mn]ia creata
 t[er]minant ad DEUM celu[m] et t[er]ra[m] p[er]cipiunt et
 g[e]n[er]ant, Innativam et s[e]c[un]d[u]m tendentia[m] moralem

quod si infinitum et illud licet appetitum suum
sua sua entitate boni creati optem potest
ut hoc id est sua quod respicit finem suum ult.
DEUM.

23. Obj. 3. Atheus et non agnoscens DEUM l.
finem ad ultimum l. v. ut? postea dicitur
potest si enim nativo pondere insensibilia fe-
runt in finem. cur eo hoc licet impig-
destitutum dicitur? postea creati est a DEO
etiam atque utique non sine fine quod ultimum
fine destitutum est ut? ab. pro autem est gratia
nos, nam finem ultimum ad ut dicitur, ut DEUM,
quia hunc dari negat, quod contra creati: proin
ultimum huius finis et beatus profeta et potest col-
lectio boni creati.

Quod non obstante quod habentur eis pro opinio is
querunt monstrum atque in orbe nec visu
nec unquam videndum et quam dicente presentia
signatu est lumen tuum. One supra nos, quod
sunt speremus aliquid ens et unum quod sumus.
non obstante unquam nos certo hoc supposito,
dico Atheum huius finem ultimum creatura men-
davit sibi profecto, eo fere modo quod oes peccatores,
in mortali presentibus atque sunt horum cor et

inrequit, haec uen. Atthey in sua edamata
 creatura. p[ro]fite beaty e', q[ui]a q[uo]d argum[en]tu[m]
 nil probat, p[ro]fitea de sapore cibi n[on] e[st]
 q[ui]s tendit ille cuius gustu[m] e[st] depravatu[m], ut
 ait S. August. q[uo]d nec de veritate beatitudinis
 q[ui] in stercore suas ponit delicias.

Obj. 4. q[ui]a 2^a p[ar]te[m] apertu[m] p[ro]fite q[ui]a 24
 micari centia d[omi]na, n[on] g[er]minata p[er]sonalitate,
 sic g[er]minat filio eterno centia n[on] autem pa-
 ternitar: item p[ro]fite produci p[er]sonalitate,
 n[on] producta centia sic ab eterno pro-
 ducit filias n[on] producta d[omi]ni centia. Item
 p[ro]fite uniu[er]si n[on] creati d[omi]na p[er]sonalitate,
 q[ui]a im[en]te unia centia ut patet in unia
 hypostatica: q[uo]d etiam p[ro]fite videri centia
 n[on] v[er]is p[er]sonis; a. e[st] de fide, q[ui]a p[ro]
 cedat a pari ino a fortiori, productio em
 g[er]minat, et unio p[ro]fite realia, visio autem
 e[st] tantu[m] p[ro]fite inbentle. In hoc argum[en]to
 ceu infallibili q[ui]dare d[omi]ni P. Alberty
 Bender. verum

Et n[on] e[st] et paritem. disparitas fundat in
 eo, q[uo]d n[on] e[st] e[st] g[er]minatib[us] p[ro]fite e[st] g[er]minatib[us]
 e[st] visibilib[us], e[st] em visibilib[us] n[on] tantu[m] q[uo]d ad sua

Tota centia p[er] etm q[uo]d p[ro]p[ri]et[er] o[mn]i[um] cen-
tia necessio quexas, n[on] autm e[st] g[en]erabil[is];
h[uius]m[od]i; in ig[itu]r h[oc]i o[mn]i[um] centia naale emanat
desiderium etm videndi p[ro]p[ri]et[er] centia con-
iuncta, maxime illas, q[ui]as into fervore fidei
suspiciet in via et q[ui]as videndi in se cat
capacitas, potiq[ue] argum[en]tu[m] militat pro nob[is];
qm[od]o q[ui]tra nos hoc vere m[un]do.

Ideo ab aeternis filiis a p[re] g[en]erabil[is] centia
n[on] autm paternitas, q[ui]a illa e[st] g[en]erabil[is];
n[on] item p[er]sonalitas; iteru[m] p[er]t[inet] p[ro]dum p[er]sonal[is],
n[on] p[ro]dum centia, q[ui]a hanc dnam et p[er]p[et]ua[m]
aeterna[m] p[ro]dum implicat, n[on] autm implicat
h[uius]m[od]i p[er]sonal[is]. Item ideo im[mo]de un[us] nae
h[uius]m[od]i p[er]sonal[is] n[on] autm un[us] im[mo]de centia, q[ui]a
unita centia n[on] s[ol]y filij et verbu[m]; p[er] tota
Trinitas q[ui]tra p[ro]p[ri]et[er] DEI decretu[m] fuit
incarnata; q[uo]d e[st] q[ui]tra[ri]o, q[ui]a videri p[er] cen-
tia et filij etm sine o[mn]i[um] ab[se]nto videri p[er]t[inet]
p[ro]p[ri]et[er] centia necessio quexas, ad q[ui]as viden-
das o[mn]i[um] centia, naale emanat desideriu[m]
q[ui]as, hoc in via da[rum] ardente creditu[m], etm illa
videri dnt, ad hoc ut videat[ur] o[mn]i[um] q[uo]d in DEO est
visibile, et ob[se]rvata beat[is] do[ct]o[rum] h[oc]i appetitu[m]
repleat. It[em] q[ui]as vere p[er]fecta. In hoc q[uo]d d[is]parit[er] e[st],

¶ Deus centia sola generat, aut sola gubnat,
 producit, Intus generat aut producit, quoniam
 generari aut produci non potest a se ipso
 videtur sola centia Intus in DEO videtur gubna-
 rari.

7. Obj. 2. Deus generando omnem suam perfecti-
 onem et bonitatem efficit appetitum omnium
 hominum, atque DEUS generando solam centiam
 generat omnem suam perfectiorem et bonitatem:
 ergo efficit appetitum hominum. m. p.
 DEUS generando suam centiam generat
 omnia quae DEUS est in ratione DEI, atque DEUS
 in ratione DEI generat omnem suam perfectiorem
 et bonitatem: ergo DEUS generando solam cen-
 tiam generat omnem suam perfectiorem et boni-
 tatem; M. scilicet ex genesi 1. et 2.,
 filius enim perfectus DEUS est, quia a patre
 ipsi generata sunt omnia in principio
 quae sunt perfectum exogitandum est in DEO
 dari debet.
- R. d. M. DEUS generando omnem suam perfectiorem
 et bonitatem suam respectivam suam simplicem
 efficit appetitum hominum, i. M. generando
 Intus omnem perfectiorem simplicem efficit appetitum M.

et d. m. atq; DEUS unicus est oem pfectio-
nem simplicem c. m. unicus penitus oem
n. m. et h. scilicet d. M. probatur. DEUS qu-
nicando suam unitatem unicus est quod DEUS
est in ratione DEI unicus et certus simpliciter
j. c. M. quod DEUS est in ratione DEI unicus
in essentia et Trinitas in personis n. M. et
sic d. m. n. c. cum hoc in hac vita n. t. t. m.
credat pfectioes DEI simpliciter simplices,
scilicet respectivas, visio autem in patria re-
spondeat fidei in via unita. Sed ad Corin.
13. Cum autem venerit quod pfectum est, evana-
bit quod ex parte est. De hoc ut quis pfecte sa-
tis videre de et pfectioes simpliciter simplices,
et pfectioes respectivas, quia cum ipsa unita
in se n. videat nec sola unita pfecte
beatificat.

26. Ques: posito quod impossibile quod DEUS n. est
Trinitas nunquid in hoc case videtur unita
facit pfecte beatus? possideret enim bonum
infinite. Quasi a seors: quod palam de
ratione beatitudinis pfecte ex una rei n. ce videre
Trinitatem sed sola unita ipsa eligem pro

esse beatificari. ijij nil prohibet, quin
 etiam cum Trinitate sit, una sententia et
 impossibile n' una Trinitate hoc esse felix
 esse potest.

R. d. a. n' in hoc casu videns sententia foret.
 esse beaty beatitudinis. sed diversa ab ea,
 quoniam nos futura expectamus c. a. beatitudinis
 sed eadem n. a. d. c. bene quodam stante
 illa hypothese aliquam unam sola sententia
 felicitari esse, quoniam nulla in hoc foret
 realis capacitas aliud videndi quoniam sententia
 sicut pro hac via nihil aliud credendi
 quoniam in Deo unum erat necessitas: attamen
 est gratia, quoniam pro nos casu inevitabilis
 ad salutem necessitas, et cum unite sententia
 credendi Trinitatem personam, etiam realis et
 capacitas ut unite sententia videndi tres
 personales, quoniam capacitas ut vera et esse sit
 beatitudo gloriæ dicitur: Item sicut in illo casu
 beaty esse beaty est, quia videret se quod
 in Deo videre potest, ita dextera in nos casu
 beaty esse beaty n' est, quia n' se videret, quod

videre potest, potest quo dicta res faceret nobis
quod tradidit. haec pro propria sententia re-
spondet propter se, quare solucio in illa alij
quibusque. quibus proinde facile potest
occurrere.

27. Collige beatitudinem nostram in calis aliam
et obtusa alia sobria, obtusa et ob-
iecta ad eterna gaudia detinens esse
sicut dicta De illis sicut se tota, sobria
erit delectatio gaudiumque beati sicut por-
tionis meritum de hac utraque beatitudine ita
loquitur S. Augustinus de S. Virgine relatus a Beato
Angelo: in quatuordecim aureis supra Matthei
c. 22. quod ipsa vita eterna pariter erit
omnibus sanctis et angelis denariis sicut et attributis,
quod est omnium merces, quia vero in ipsa vita
eterna sicut fulgebunt lumina meriti-
ficum, multa mansio est apud patrem,
et in denario quidem non vivit unquam alio pro-
lixius, in multis autem mansio est honoris
alij alio claris locis. S. Augustinus filius de
S. P. in 4. d. 49. ad quatuordecim. unum sicut
rehabilius supra 11. 20. ex quibus patet res nos

fore obviae aq̄lto beates s̄bire autu.
 Subm ungḡp̄s accipiet q̄tm bonis operibz
 promerit̄z ē ad eoz in aq̄ly erit nra
 beatido s̄biva, et unq̄ hanc alter alia
 in domo Patrij m̄n̄sionem s̄bicipita t̄n,
 ut ungḡp̄s vere et p̄p̄te felici s̄t, t̄nt̄q̄
 capiat q̄tm capere autu s̄t. p̄. 3. in q̄
 s̄ca h̄z felicit̄s pro hac vita s̄t.

Sect. III.

In quo vera hois felicitas pro hac vita consistat.

8.

ut dilucite precedenti s̄bicioe offendimus
 vera et p̄p̄tam finalem beatidnem nra
 in caelz tum a Deo querenda ē, ultra iam
 indagare. Super ē, in q̄o pro hac vita et
 vialis felicitas nra q̄stitueda s̄t? an in
 bonis fortunaz, an corporiz, an in s̄bitionis
 mentiz, an in alio q̄o dam? idem hoc inda-
 gare, ē, ac q̄dr̄am s̄t optimam ac infallibilem
 ad q̄sequenda eterna felicitatem mediam?

procul dubio em e' in hoc medio pro hac vita
fama hois stare quiete et beatitudo.

28. Apertio j. Optime et infallibile ad e-
terna felicitatem medium, adeoque vera fe-
licitas hois pro hac vita nec est bona for-
tuna, nec corpus; ita facile sentiantur
veri Christiani.

Ratio autem e' qd' optime et infallibile me-
dium, quo duimur ad aeterna felicitatem
perire pro hac vita in veritate felices dicimur,
facile est ea, qd' abo recta ratio nec metuit
de sua felicitate, nec est, qd' metuat. qd' quidam
em iusti et rationabiles metus futura infelicitas
subest, vera felicitas diu regit, et faci-
le patet, adeoque in eo vera felicitas hois
etiam pro hac vita constituta e', qd' tam-
quam obtento hoc in oibus quiete degit, et ex-
tra se pericula futura infelicitas vitat.
atq' huiusmodi n' est bona fortuna aut corpus;
n' bona fortuna, ea em j' est pecunia,
dicitur autem Euclii 32. Beatus vir qd' pot au-
rit n' abijt, nec speravit in pecunia. Hebr.
Aoy etiam Lu: 6. ait: non vobis dicitur
qd' h' est solacio vestro. ex q'libet pro alio

innumeror. Veritas, quae adducere suspenses, satis
 patet, in penuriam felicitatem nostram quaren-
 da non est, quod aemulorum veteres illi in
 paupertate potius, quam divitiis vivere deligerunt.
 Sed honor, benevolentia, diuinaque ab
 rebus in his felicitatem nostram subsistere inde-
 liquet, quod felicitas vera esse deat in ar-
 bitrio et facultate felicitatis, honor autem et
 benevolentia non sunt in arbitrio felicitatis, saepe
 enim sine ulla demeritis, et vere iustitia
 ipsi experimus, unde honor et benevolentia
 se involunt parabilem metum ne amit-
 tantur instabili hominum iudicio. Idem rene
 accidit in domo, ubi praeterea experientia
 certum est, quod plurimum laborum intricatum fluxum,
 et quibus quibus pluribus praesentibus, subto plura dif-
 ficilia subit, pluribus servare et, pluribus
 quibus afflictivis, demeritis negotiis, et plures
 sibi parat hostes. unde revera stultum
 apparet signum inania et afflictiva spe-
 rantes dicere se pro hac vita felices.
 Neque maior beatitudo stat in bonis corporis
 in primis enim in ipsis nulla est stabilitas, et quibus
 nunquam amissionis periculum, eo quod omnibus statum habet sit

seel mori, mortem varie alteras praecedant, quibus summa senectas roburque corpus etiam primum corpus desinat ad transitum in deformem nihilum: ut adeo merito Salomon prov. c. 39. aperat. vana est pulchritudo mulier timens Deum ipsa laudabilis: praeterea bona cum corpore cum fortuna saepe contingit eam aeterna laetitia, si dixerit. Evangelium unum ut formoso Abbatone scriptum est in inferno, quorum de divitiis, huius corporis eleganter praestabat, sed et inanis beatitudo, quae trahit sui factatorem in maledictum.

29. Aspertio 2a. Neque vera hominis felicitas, hoc haec vita consistit in bonis rebus praestantibus partem vel rationem, quia bonum est acumen et vivacitas sensuum tam exteriorum, quam interiorum, et volentes gustus et tactus, nec ut generosius passionum appetitus sensitivus. Contra Aristippum et eos unquam in quorum persona loquitur Epicurus c. 3. Ad apprehendendum nihil esse melius quam latari hominem in quere suo. Item c. 5. hoc visum est mihi bonum ut quiescat quies

et bibat et fruatur letitia ex labore suo.
 De: Apher. Vera felicitas etiam pro hac vitant
 vera est, et ea exclusiva omni dolori et tristitia,
 huic autem bona a se solum partem profiti-
 vum et sic exclusiva omni dolori et tristitia, et
 proprio quippe dorem, experientis, voluptas em sen-
 sum addit antecedit, geometarum suffragio
 et Zely mordens, subleqiz punitudo et
 dolor, infistunt quodqz morbi, neqz, horum ut
 libere, qd vario discrimine modica emag
 voluptas cuius in extrema occupat luctu
 ptea Indiu solum voluptis sensuati vete-
 rantia dicit, qm dicit ade' corporis indigia,
 hac autem indigia quodam e' molestia et tristitia,
 igit voluptas pro admixta h't molestiam.
 unde etiam evenit, qd indigia cessante,
 aut voluptas fastidiaz aut dolores creet,
 uti constat in gmedente ac bibente. auerit
 qd eigm. vivante, et voluptas sensuati sape
 efficiat magis aium doloris, qm qd illu' bea-
 tificet, idqz, ex defectu mac voluptis exsati-
 anda; supervenit, qd vilia hae oblectamenta
 fabaria, volatilia, et inquieta sint, neqz

hanc repleant animi naturalis quod in finibus
sublimiora petentem, ideo crudeliter potius quam
hanc huiusmodi voluptas felicitas est.

30. Axioma 3. neque vera felicitas vitalis hominis consistit
in bonis naturalibus partibus naturalis animae, cuiusmodi bona
sunt vigere ingenio, memoria, atque audacia velte:
neque etiam in habitibus et actibus moralibus longo ex-
ercitio acquisitis, ut vult Aristoteles, Cynici.

Pro 1. parte est, quod vera felicitate nemo male uti
potest, nisi enim felicitas quod est in malum degenerat,
atque bonis naturalibus animae naturalis ingenio, memoria
et velte plurimum mali utitur, ut patet in iu-
dice malo et in prope tyranno: pro 2.

2. parte autem ratio est, quod operationes libere
moralium negotiose atque laboriose sunt, in
labore autem non consistit felicitas, sed in quiete
post laborem, gerunt enim bella et in pace
vivunt, negotiant, ut otium, propterea vi-
demus multos sumis virtutibus ornatos nihilominus
in hac vita esse miseros, id est in multis defectibus
patientibus etiam suam vitam suam affirmare: igitur
in habitibus huiusmodi moralibus non consistit vera hominis
felicitas neque pro hoc statu.

31. Axioma 4. Vera hominis vitalis felicitas est medium

infallibile ad eterna felicitate sequenda consistit
in perfecta conformitate et unione vultus creaturae
cum vultu increatae. Ita sine catholica
estimo sentiam.

Deo. In illo vera felicitas habet pro hac
vita habitanda et quod foras mittit omni ter-
morem, excludit omnem miseriam, haecque
reddit in omni excogitabili eventu perfecte quietum
et in magni operis perfecta conformitas vultus
creatae et hanc in vultu increatae

DEI. ego p. m. perfecta conformitas et uni-
finitas vultus creaturae cum deo et summum
gaudium de omni dispo. vultus dea, et ibi
summu' gaudium de omni dispo. vultus dea, et ibi
ad quoslibet eventus omnis timor exulabat, seclusa
et omnis miseria, et radice simplex ac quies,
nullus etenim eventus est, et etiam possibilis, qui non
vultum deum procedat sive permitentem sive
imperantem. ego. Sane qui se perfecte resigna-
verit in vultum deum, nihil tam amara
sentiet ab homine in cogitata vultu DEI summe
dulcescat, et irascens offendenti, et premi for-
tuna invidet, de corporis miseria, in obsequio

gloriam et oia dura sibi lucrum reputabit:
uno serbo talis erit oi tempore qlem se. ee.
desiderat, nec in malum unquam desiderabit,
hinc scabit aig effete quiete puritas et munda
dia cordis triumphabit unde tandem illo esse
gelista scabit: beati mundo corde gane
ij. DEU videbunt.

32. Coge: j. Juxta Magistru sent: d. 49. liq.
Ille vera beatus qd nlt oia qe vult, et ni-
hil vult malum male, ille gippe beate
vivit qd vivit ut vult nec male alij vult.
atqz unig e vltus effete gformata vlti di-
vina, ille nlt oia qe vult, et nihil vult
male, oia em vult, qe DEUS super se piri
vult: qo p. 2o. C. In illo vera beatitudo
vialz horz gstituenda videt qd p. rami auedit
ad beatitudinem finalem j. sicut em iuxta sa-
pientes tanto qd gfitiq e tanto p. rami auedit
ad j. gfitum DEUM, et p. rami auedit ab eig qz
p. rami, ita p. rami tanto qd serig exsatiat
appetitum, qato p. rami auedit ad finale
exsatiativum qd sult DEUS, atqz hoc in
nullo p. rami auedit ad DEUM qd e finali.

creatura, qm suam vitam p se pformando ubi
 DEI, fit em hoc mdo sps idm in DEO, qm in
 hac pformae ubi creata cum ubi dca
 colenda e vera vialis hois felicitas, et
 hinc fortasse. Chrg Dng discipulos suos
 docturq orare. statim post petitionem regni
 caelestis, rra finalis beatitudinis addidit. scilicet
ubis huc sunt in caelo et in terra, qsi
scillit hoc mdu act qd illud eternam
regna obtinere valerem. §: 3. Sicut
 nra hnc fortunatig auideri nihil pot,
 qm hypostica illa verba, qd Deus et ho unu
 erant ppositum, ita ne Herule nihil for-
 tunatig eidm auidet, qm si frater, soror aut
 mater eidm uniti verbi ee promerq: dnt
 autm Chrg ipse. Mar: 3. v. 35. qd fecerit volam
 DEI hui hui frater me, et soror me et mater
mea e. qd in pformate voluntig creata
 cum ubi increata Dsi or nra finalis beatitudo
 sps. s. t. igi qsi ad eterna colu p beatitudo
 beatitudo aspiras, req mundi hui curialibz
 distrabi ambias, infallibile mdu pformate
 voltz tua cum ubi increata Dsi punde,

haec enim finale tua felicitate pariter etiam
 sine in peccatis austeritate vitiorum, unquamque
 mortificatione disciplinante te indubie
 speculaturum est Deum in Christo promittit.
 Gen: 4 in qua hic beatus post scriptus.

Sectio III. In quonam hois beatitudo frilis consistat.

Cum 1° huius tractatus dictum sit aliud esse fi-
 rem quod seu obtinere, aliud finem quod seu filium,
 quod scilicet obtinere et longi temporum actionem obti-
 neas nec in fine nostro beatitudo sit illa con-
 siderna, quae in patrie sperant, et quae Deo
 sine fine benedictum esse dicunt, recto
 ordine iam suscipiendum venit, quando ergo hoc ob-
 dita tua beatitudo obtineas sine quodna illud
 sit ergo primo Deo frui et finem nostrum suscipimus.
 Ubi in iura tractu quo fiti

33.

Notandum est: Triplicem potestatem huius in parte
 a D. D. defendi sententiam, quare in beatitudine
 filium constituit in solo actu intellectus scilicet in fine

D. E. M. et e' sentia D. Thoae: alteram eam
 locat in solo actu volitis, nimirum in delectatione
 e' amore amicitiae, q'o sicut D. E. M. amat
 beatus ut ipse D. E. M. sibi bonis et n' beato.
 et e' sentia soti et suorum. 3^{ia} denique
 q' media e' O. Bonaventurae et plerumq'
 recentiu' locentium de ceatli q'ffitu
 beatitudinis, sicut et sicut actum intellectus seu vi-
 sionem et actum vlti amoris seu delectationis
 de D. E. M. visum et hanc sentiam in Clementina
 ad nom' de hereticis, et Extrava: Bene-
 dicti 12^{mi} ut refert Amicus disp: 2. de ult.
 fine hor' seu: B. rati s' Vega, Corduba
 et Argentinis ita certat, ut gloria sentia
 D. Thoae aut soti n' sit amplius et probis
 defendi, si qm' infirmis seferant dicti auth.
 apparebit. Interim in bene advertenda e'
 statum quaestiois moveri terziffa s' et ceatli
 speciae et gressu' obti' beatitudinis, n'
 autem de integrali solum aut gressu' tante,
 namq' extra dubium est, nos in aeternali proa
 beatitudinis n' solum fore visuos D. E. M. sicut
 ipse D. E. M. visum et intima' vlti unionem
 amatores, adeoq' tribus, pro actu gressu'.

34. Preterea certum est, quod beatitudo si respiciatur
in ratione ultimi finis, quando rationem boni in-
ferat, tunc ad ultimum quod obtinetur ad suam
partem, et hoc in presenti non quare, sed solum
indagamus de actu illius potestatis, quod est felices di-
vi salutem, quam difficilem in hac materia pro-
ximis notat S. D. in qua dicitur 49. his verbis:
beatitudo est in ultimum duplex, et intelligitur uno
modo ita, quod sit ultimum obiectum, et sic beati-
tudo sit ultimum finis, et ex fine et ratione boni
oportet ponere beatitudinem in ultimum esse: alio
modo ita, quod sit aliquid actus ultimum, et sic bea-
tudo in ultimum esse non potest. Totum ergo status pra-
sentis difficultatis ipse est, utrumque potest actus,
an intellectus, an ultimum sic DEUM obiectum
beatitudinem possideamus, ut eo certius beatitudinis
efficitur faciamus, licet periculis certibus
saltem pro eodem signo ratione non solum fru-
emur, ut potest obtinendis quod actus alterius potest
posterioris. hoc praevidetur notato sit

35. Assertio: Sicut ergo in primo et secundo in certis ma-
beatitudinis consistunt, et solummodo actus intellectus sicut
sicut dicitur, quomodo tamen et quod periculis
importantur in delictum quod alio modo tamen ultimum,

proin certis una beatudo in unis et n' in
 pleribz diversa poa actibz g'fist. Ita multz
 locis expresse S. D. quem g'ntant, q' genuini
 eig alumni.

Bz. apertio jmo Autoritate Scriptura et
 S. C. D. in Scriptura qidm. p'ce veteri five
 nova q'fi infinity pro una apertioe a textu
 sic in veteri Exod. 33. Moyfes cupioq' ero
beatitudinis aut ad Deum, ostende mihi gloria
tea, et repraesentabo tui: Ego ostendam se bonu
tibi, id est me ipsum in qo et se bonu, in nova
autm Scriptura dicit: Matth. 13. beati oculi
uident, q' vos videtis. et c. 18. videte ne
g'dematis, q' angeli em eorum. q' uident fa-
ciem patris. Itm c. 5. beati mundo corde
quoniam ipsi DEUM videbunt. Joan. 17. hoc est
autm vita eterna, ut gloriantur: id est ve-
deant / Te verum DEUM. sic D. Paulus 1.
Corin. 13. nec n' 2. Cor. 3 et alibi clare testat
originaliter et certiter una beatudinem in vi-
sione clara DEI g'fistere. p'ce oibz in aper-
ti veritas etiam in Joan. 14. ubi Philippus
ad salvatorem inquit: Dne ostende nobis patrem
et sufficit nobis, sane dum iuxta p'bat in
1. Ethic: bonu in qo p' se. et sufficit, felicitas,

et vera beatus est, nec est iuncta debeat esse
datum in visione patris, quod sit sufficiens,
manifestum videtur in visione huiusmodi non
beatitudinem solum consistere. dicitur. scilicet claritate
loquitur gloria in illud Aplos. c. 15. I. ad Corin.
cum tradiderit regnum DEO et patri
interpretata. Textus sic dicens, cum per-
duxerit crevantes ad gloriam DEI
patris, ubi est pax, ornum requies sempiterna
et gaudium. quo claritate ostenditur
visione. quod in certis radicari requiem
sempiternam, adeoque, et aeternalem nostram
beatitudinem.

36.

Non minora. S. P. B. offerri per testimonio
aspectu veriti, ab se tantummodo de tam
nimium repleam. Magni Angli gelus ad offero
sentiam. S. sent. d. 49. ad qu. 2. ubi hoc
est. Et ideo ult. finis hois est in actu intellectus,
et ita beatus quod est ult. finis hois in intellectu
existit. In id quod est ex parte veriti, sicut quie-
datis igitur in fine. quod est diu delectatio, et si
fretus planus ratione beatitudinis, sic superve-
niens. Visioni B. in qua consistit beatitudinem.

existit, ut si vlti et vltima. Item ait
 diversis parum tenet. 2. 2. p. 4. a. i. in O.
 ubi ait: delectationem perinere promittente ad
 beatitudinem, sicut calor ad ignem, unde sicut
 calor n'c' s'ffia ignis s' p'rietas, et au-
 tem realiter distem s'm dicta in p'his, ita
 delectatio aliq' acty vlti in fili n'c' s'ffia
 nra beatitudo s' p'rietas vlti promittente na-
 tura posteriori vlti, s' h'c' ab auctori-
 tate s'ffia.

- ii. Q. 20. à rae. Illud apignari s' pro bea. 37.
 videt. fili s'm certiam, q'de s'm et s'm
 certiam s'ffia apignari obti beatifici Dei,
 atq' huiusmodi s'ffia e' visio clara Dei in
 illud beati: q'de p. M. p'vidit in scholar
 m. p. Illud e' s'm certiam s'ffia apignari obti
 beatifici q'de s' p'p'rietas et obtinet DEUS
 totq' atq' DEUS huiusmodi obtinet s'ffia vlti,
 q'de DEUS in certiam unq' et s'm in s'ffia
 mediante lumine glorie unq' in illud
 beati: q'de p. M. facile patere videt, si-
 cut em DEUS ut visibilis s'm s'm certiam
 s'm s'm s'ffia certiam nra beatitudo obtinet

Et en dicitur, illud etiam erit certum, nra
beato filio et scdm certam pfecta dicitur
uo obti beatifici quo Deo scdm qd e
visibile, pspice, et intellui beati uirtus,
atq; hoc aliud se n' p' ut ni ipsa visio et
actus intellg, qm impossibile e' hanc certam
uniri ubi p fruicem et gaudium, ni p' q
unias intellui p visioem intellualem, qm dicitur
em res visa intelluiter aut app'henfa de,
p' dicitur de ea gaudere, aut frui p vlt' n'
valens, in nihil p' volitu' ni p' prior
quidem fuerit. Petrea p ipsam visioem
obtinere totu Deo fructu' in se, licet ad
hoc ut integraltr pfecta p' beato ad
visioem psequi deant et amor et delectas
qsi p'ietas, sicut in fili' p solam reali-
tem obtinere totu hoc, licet ad hoc ut in-
tegraltr totu p' sit, realitem visibilitas
psequi deat, qsi p'ietas hanc unde cum
fili' beato nra scdm certam p' p' asse-
mo et p'p'etatio sumi boni, implicet
autem p'p'etioem, ut actus illarum partium
ins qas necessio dat ante prior et posterior

fiat & fiat j^o apertus, cum alij sequantur
sua potestate in qua procedit, palam et videtur
solum actum intell^u, cui scilicet ordo prior,
procedit et j^o apertum summi Boni adeoq^{ue}
et beatitudinem filium.

¶ 3° et magis q^{ui} data ratio: Illa ope- 38.
ratio q^{ui}stiuat essentia beatitudinis filium, et
filiu, q^{ui} ex suo q^{ui}estu intrinseco est iⁿna
apertus et q^{ui}rensio summi Boni, et ex
qua velut ex radice et fonte, alia ope-
rationes promanant, atq^{ue} huiusmodi est sola
clara visio D.E.I: q^{ui} p^{er} M. ostendit ex phi-
sici; illud in phiis est file. aliuig q^{ui}sti-
tutum, q^{ui} ex suo q^{ui}estu intrinseco dat
et simpliciter iⁿum, et ex q^{ui}o q^{ui} ex radice
caetera promanant: q^{ui} etm in fili illa
operatio essentia et filio q^{ui}stiuat beatitudinis
filium, q^{ui} ex suo q^{ui}estu intrinseco est iⁿna
apertus et q^{ui}rensio summi Boni, ita ut ex illa
o^{mn}es alia operationes promanent q^{ui} ex ra-
dice et fonte p. p. m. j^o ex S. Augustino
solilo: c. 36. ubi alit: haec est plena beatitudo

et tota gloriā huius videre faciem.
DEI sui; item li: 83. qd aliud e' beati
vivere nisi aeternū aliqd proficere
hinc: qibz verbis S. Doctor diserte
innuit visio DEI p' et pfecta' ac aspe-
cusem et p'prie sumi Boni p.

39. Quid eadem m. 2. ex diff. a. in intellectu
et actem. Illig p' acty solum to p'prie et
aspeuo sumi Boni dicit p' et ut, qe sola
rem absentem sibi facere p' p'prie, et
eam sic p'prie tenere. s. p'prie em
ut ait S. Doctor p. 2. q. 4. a. 3. ad. 1. um
aliud n' nominat, qm tenorem aliuq' rei,
qe p'prie iam h' sicut aligis q'p'prie
aliquem diu' illu' p'prie, qm tenet
eum. s. et q' rem absentem sibi facere
p'prie, et illam p'prie tenere e'
operas et acty solig intell' n' autm' vlti' p'
vlti' em et intell' p'prie h' e' diff. a.
iuxta oes p'prie, qd p'prie p'prie ad se
trahat obtum et sibi q' p'prie effi-
ciat, unde p'prie diu': dum extra vltas

foras potius pergit et trahit ab obli ad se
 sum iuxta illud poeta: trahit sua
quemque voluptas, su' etm ex illo Augus-
 tini: Amor meus, pondus meum, eo feror
quocumque feror: / soly go acty intellg n'
 autms acty vlti diu dt aut pt apertus
 aut p'prensio sumi Boni acty vero vlti
 diu dret poty sui p'prensio a sumo Boni:
 cum igy beatio filis intellgat se i ma
 apertus sumi Boni solyq acty intellg
 sult clara visio DEI huiusm apertus ce
 queat, qua fily beatio nra n in pluribz
 disersa poe actibz sp in sola visioe
 intuituati g'fistere pt.

Tandem etm oes vltis acty visioe beati qd
 g'comitantes ce, et ex dicta visioe DEI
 qsi ex radice pullulare g'fente e' faute.
 Quo em quaso beati in caelis sume amant
 DEUM ! nisi qia videndo et g'nosendo
 DEUM vlti p'ponij obtum ex in f'nta sui
 bonite uncta indispensabili sequela trahens

in se? aut nqd amabis DEUM, quem
bonu' prode p' intellu' n' vidisti? non
aspiras, nam stultu' amares qd amore
dignum n' quoscere amor em acty vlti.
I' Inatq' ad bonum ab intellu' p' sui
gnisem vlti ut bonum profitem. fclto
qid diligis in caelis, ni qd summa dilectioe
dignum p' intellu' vidisti, de qo gaudebis,
ni qd iustum gaudiu' obtum p' claram
qtemplacem sumi Boni iudicasti? aspi
dis alio beatidnis effectibz discurrere.
Vides qo et utinam aternu' videres,
beatidnis n' solam aspecuocem ja' obti
aspecu' q'rasuocem ee claram DEI
visuocem, p' itm ex ea q' ex fra au
dentia et ex radice gemulas pedulare
acty vlti.

41. C. q' ulteriq' aspertis: beato felis off
dit fclto in aspecuocem vlti: finis, e' em
sam dicta beato felis ilud, qo obtinere
obum nra beatidnis, atq' nullz acty vlti
es. p' huiusmi aspecuocem, qo qo p' m. actus

ultis l. e' desiderium l. delectatio, l. amor a-
 miicitia, s' neutrorum diu p' aspecuo: q' q'
 p' m: aspecuo aliuq' rei, e' rei actib' obtentio
 huiusmodi autm diu n' p' l. desiderium l. delectatio
 l. amor amicitia: n' desiderium, qia hoc e' de-
 re absentis q' vult desiderare, em q' d' h' q'
 dum n' ad aspecuocem naalto requirat pra-
 sentia rei aspecuocis; n' etm delectatio, hanc
 em e' d' et d' de obto ia' aspecuo et ob-
 tento, aspecuo requit ee possessio et q' r' ras
 sub qua possidendi, sicut in fili exemplo
 nec qui desiderat pecuniam statim aspecuq'
 illa' nec q' de obtenta pecunia delectat
 pecunia actu aspecuq', s' aspecuq' iam
 e': unde eleganter D. Thoas 7. 2. q. 7. a. 4.
 ait: si aspecuq' eet p' actum ultis, statim a
 proprio cupido aspecuq' eet pecunia gado vult
 hanc illam.

12. Nego etm amor amicitia, qm dicunt ee actum q' r.
 mediu' ultis int desiderium et delectationem p' p'ie
 aspecuo ult: finis ee p' d: nam p' abroq' q' d' aspe-
 cutio s' obtentio sumi Boni in bonu' aspecuq',

q̄d maxime serui e' de. a se uoce beatitudinis
eterna, qua. in rae. p̄sentii et coronae
beat. s̄m. Quid apli: uicium q̄sumari
fidem seruari, de reliquis reposita e'
mibi corona iusticia. attenti p̄ dō ut
beatus et bonu' nru', s̄m qd et in p̄senti
di. querey pona' uti beati obtineat. dū
in amor amicitia p̄ se. n' respiciat DEUM
ut bonu' nru' s̄m donum DEI, p̄ter hoc
ingm etm. ex hoc patet qd amor uic.
et amor p̄ria. s̄m eisdem raeis unde cha-
ritas n' orauabit in celo, nec in ex a-
more amicitia in via felices p̄fete fing
aut p̄renores, adeoq. nec tales p̄sti-
tuent. s̄m p̄ hunc amorem in patria.
hanc ult. q̄firmatōe s̄m in p̄sentia. s̄m
in 4° loci: ut: nec etm. p̄ diu, qd a se.
utio finis exterioris, s̄m id e' beatitudinis.
s̄m qd actum ultis imdte: intely. em. ce-
aty ultis p̄ ante. a se uocem finis, ut
moty quidam in finem. s̄m hoc de desiderio

dictu videt / post ascensum vero ut quie-
 tao quodam in fine / id e' delectao. / non
 p' autm ee, qd' s'ltas nunc quiete' in fine.
 in gem' p'rig' tendebat, nisi quia s'ltas
 alio mo' se. h' ad finem qm' p'rig' s' e'
 querso. Illud go qd' facit s'ltam hoc mo'
 se h'c. ad finem ut s'ltas quiete' in
 ipso, e' ulting' finis inferior s' id e' bea-
 tido felis / . Post pauca ex p'p'ie
 addit: hoc autm e' visio D.E.I. s'dum
 intellum; h'c loc: cit: S. Or. pro verite-
 ri aserbi p'ly qm' quere. illud go go
 i' sic DEO giungim', ut illum quendam
 visio clara D.E.I. e', q' DEUS in contactu
 fil' suu' delectabile, gemitante ex s'p'
 visioe infert suu' gaudium et delecta-
 tioe in intellu beati, unde g'bat qm' do
 gemitante et q' p'rieta, ad beatidnem
 integram recepim' fil' gaudium et de-
 lectao, aliq' huiusmi' proba p' deus
 alterig' arti magis erotanda. s'p' p' & o' h'c.

Subsectio Respondetur Obiectis.

43. Obj: Varia autoritas, scilicet quidem Scriptura
et praecipue illud Matthaei 25: ubi Bea-
to dicit: intra in gaudium Domini tui. et
Joan: 16: gaudium vtrum nemo tollet a vobis:
et gaudium autem huius loci intelligit Bea-
rido, igitur de ratione beatitudinis et gaudium,
gaudium vero pertinet ad ultimum: ergo de ra-
tionis beatitudinis et etiam actus ultimus. etc.
S. Augustinus li: 10. de serm: c. 22. ait: hoc
sola est vita aeterna gaudere a te, de te
et pro te. Item 19. de civit: ait, quod bea-
rido in pace. quod est gaudium secundum illud psal-
mus: pax facit pacem: pax autem cum
gaudio pertinet ad ultimum, ergo. 3. Cle-
mentinae autoritas ad nos de haereticis,
et contraria: Benedicti 12. in quibus locis dicitur
beatitudinem consistere tam in visione quam in fruitione
adeo, in actibus utriusque, pro, quod magis

affirmat auctoritas Chatechismi Romani
 circa illa verba: credo vitam eternam di-
centi: solida beatio quoniam quoniam nomine cent-
lem licet vocare, in eo facta est, ut
videamus eorum pulchritudine. gratiam. At in
 hoc textu plerique prima partem dicendi rati-
 ponunt beatitudinem nostram centlem in actu
 utriusque parte intelligit ad rem referri rati-
 o, ut quod ordinari fructus consistere, quoniam
 in hoc textu ne quidem long centlem omni-
 est. Verum. R.

Oibz hisce textibus nihil inferri utrum 4°
 apertum, ut 1° illi scripturae, quod reversi di-
 ud ut important, nisi quod deo rati-
 dant integrali etiam sit gaudium, quod nusquam
 inficiabam, neque gratis datur, et sine
 rati-
 eos de integrale beatitudinis inspe-
 tari palam fit ex dictis. scilicet gaudium
 vere ut ea nisi de re iam possessa in actu
 beato felix sit ipsa 1^a apertus: melius
 ergo ex illis, quod ex S. Ore rebus 11. 36.
 divinis ideo datur beatitudinem vocari gaudium,

quia delectatio et gaudium est ipse factus com-
plens beatitudinem, sic superveniens visioni
in qua est essentia felicitatis et per aperientis,
ut inde etiam gaudium dicatur, et ubi at
Tribunay, relege sententiam N. 36. relatum.

75. Non etiam urgent verba illi D. Augustini qui scribit 13.
de integrali beatitudinis interpretatione, de cuius
ratione praeter visionem utique etiam et gaudium ad Deum
de DEO et pro DEUM, tamen vera anima per se et
sine perturbacionis absentia, videtur si ipsa visionem
sua ad bonum esse quietans et videntem sibi
integre conformans, neque facit ad rem quod dicitur
inquitur haec sola est illa enim tunc sola
profectum facit equivalentem huic haec solum
est vita aeterna gaudere a se de se et
pro se et autem gaudere ad aliquid extra se
et se, et pro se. Ubi vides illo textu aliud
S. Augustinum vanitati mundanae peritiam re-
nuntiantem, quoniam nimis sentum se ea in
dictis libris expressit et dicitur, quoniam vita aeterna
et vere salvifica non consistit in gaudio ali-

uius rei extra DEUM per gaudia ad DEUM
 de DEO et per DEUM, ut adeo perinde di-
 cere fuerit, haec sola est vita aeterna,
 ad dicere sola haec est vita aeterna gaudere
 de Te. p. qd nihil gloria nos inferri palat
 e.

Nec magis impugnat Clementina citata q. 5.
 ut extras. benedicti gas de integritate
 beatitudinis, intra condas fuisse, ipse finem
 sanctiorum impugnat, utem aliud intendebant
 Papes loqui, utatq, ut gloria se ipse met
 amicus nobis gratias fateri, qm qd lumen
 gloria est nequium ad beatitudinem, et qd
 aie iustum statim post mortem beanda
 sit, si nihil ipsi purgandum fuerit p
 utiq, autm voluerint dicit pontifex huiusmodi
 aias qd lumen gloriae integraliter statim
 fieri beandus et ut intra sedm Jo. DEI
 apertum, qe in omni sentia beatio
 felis est. Textus Cathedrae Romani
 maioris difficultatis ee videt per annexum
 unum centis, verum si bene notet distio

hanc beatitudinem, auidentibus et certis in eo sen-
su, quod sita esse aliam certam seu naturam
et finalem, aliam auidentem, qualem sicut habet
ut dependens ab organis et pro statu via
dicimus: facile fuit et cum ratione pro nobis
dicti textus interpretabimur huiusmodi, quod per bea-
titudinem certam in dicto. Tunc chatechismy
ut intelligat certam esse substantivum i. naturam et
auidentem beatitudinis, ad quam hoc visum fuit
natura naturae immortalis creaturae et per bea-
titudinem aeternam sicut se, quae per hoc ad eam
operanda a DEO creaturae et in natura immortalis
recte quoniam nomine certis id est naturam et fi-
nalis ex natura creationis dicitur, adeoque in dicto
tunc de certis ut patet ad distinctionem a prius
sibi iam obli. beatificatiorem operantibus
quod de ea nos in presenti agimus, per ad dis-
tinctionem ab auidenti sine vitali et alia quoniam
quaesita in DEO aeterno.

47. Dicitur pl. quod quod chatechismy Long beatitudinem
certam dicat existere in hoc, ut DEUM
videamus et eius pulchritudinem profuamus, intelligat

Beatae, quae ad hoc ut quae integritate beatorum
 sit, ubi beatorum quibusque, neque et indifferen-
 tibus, adeoque, eandem et, adeoque, dicat eandem
 ad distinctionem ad illam, quae propter beatam
 prerogativam aliquibus tantum generis et
 hinc quae evidenter est, quoniam admodum aureola
 beatam Martyrem, Doctorem et Virginem Algeae
 evidenter beatitudinem nominare solent, cum
 alii sicut beati sint, quoniam in huiusmodi aureolis
 donati sint. Sub utraque haec respoce nihil
 propter quod nos per verbum citatum, quoniam in quae
 praecipuum aduersum referat argutum.

Obj. 2. Beato felix est adque satiare. 48.
 nam intellectum, sed quod satiables est, atque
 sola visio prestare hoc non potest quod per se.
 nam intellectus non tantum est satiables sedum
 intellectum et per se quod sitisam per se tantum sedum
 altem et per se appetitiva, atque visio satiare
 non potest nisi intellectus, in tantum sit de veris. quod per se.

Obj. 1. Beato est summa bonum, atque bonum
 est obtemperatio, obtemperatio quod per se, tunc ad eam per se
 visio obtemperatio est: quod beato tunc ad voluntatem,

operatur in actu ultio q̄sistit. R. beato
felix et intima unio beati et summo bono. s̄
huiusmodi unio est amor, autem in Dionysio q̄
more et virtute unitiva; in igitur amor q̄
neat ad ultem, nec ut amor sit intima unio
beati et summo bono, quia est beato felix,
patet et, beatorum felix in ulte q̄sistit
dicitur.

49. R. ad argumentum 1. n. absolute M. ut enim beato
felix et id q̄ fatiatur nam intelligam, s̄ illud
q̄ 1. beato assequitur illud q̄ fatiatur, hoc autem est
beato obtusa: unde falso innititur obis.
R. In 2. d. M. beato felix ut fatiatur per id q̄
est et huiusmodi aspectus, quod obtinet id q̄ q̄sistit
habet nam intelligam, s̄m q̄ fatiatur et c. M.
id est ipsa beato felix ut fatiatur, n. M. et s̄
pari dicitur n. n. c. ad prob. n. dicitur: ep̄o q̄ dicitur
ut fatiatur poam appetivam, In et ille autem 1. A
modo obtinet id q̄ in sua natura fatiatur intelli
et ultem, in quo solo in certis beatorum felix q̄sistit;
hinc bene notandum est beatorum felix in ea id
q̄ fatiatur, s̄ s̄m id, q̄ modo obtinet id q̄ fatiatur.
in quo plura difficultates facile solvuntur.

Ad q̄mācē 1° dico Nam abunde soluta et ex
 no. 24. ubi ut. 1. Ave quipiam beatne, si se-
 liciūq̄ ut solū in illa p̄e q̄stione q̄ dicitur
 p̄cedat ip̄a q̄mācē, unde si vivere dicit p̄tū
 dicit p̄cedat q̄ beatitudo sub voce ult. boni et
 boni ut dicitur p̄tū ab actus volenti. Cuius ta ne
 quidam meminit dicit eas, ad altera q̄mācē
 dico duplexem de diffi. unice alteram
 intelligi q̄ p̄tū q̄ntū scilicet in p̄sente p̄m
 q̄ p̄sente, et hanc unice dicit p̄tū unice q̄
 effectiva aut appetitiva, altera ab vltis
 q̄ vltis p̄tū p̄m unice volito, q̄ unice
 appellari p̄tū affectiva l. p̄sente q̄
 nimirū ab in vltis volitum aliqua p̄p̄ia vltis
 p̄sente aut appetit. hanc dicitur notata. h. M.
 beato filij. 1° dicitur vltis ut p̄m bono unice intelligi
 appetitiva et q̄ p̄sente. M. e. unice vltis
 p̄sente aut affectiva n. M. et dicitur abq̄
 huius unice vltis et amor, et m. unice intelligi
 n. m. et c. beato filij. 1° dicitur beati fieri
 appetit, et ut dicitur vltis appetit p̄sente
 unice autem vltis, dicitur et p̄sente q̄ntū ni-
 mirū p̄tū et ideo q̄ p̄tū dicitur unice

apertus unde negit ee beatitudo felix. S^g
Dyonisij aliq; p^ores de amore virtutem
unitiva dunt totum unicum vlti et pro
sentiva vlti, unde nil ponunt q^otra
no.

50. Obj. Ab Amico instando Solus: DEUS n^o totum
e' assequibilis sub rae veri p^o intellum, p^octm
sub rae boni p^o vltm: Igo ad hoc ut vltu
vltm beatificum obtineaz, illud q^o beaty hoc
vltm assequi, ut p^octm tale fit, et illud assequi
sub rae veri et boni, hoc autm sola vltio n^o p^o
fine ante vlti, ei q^o rae boni p^octm ad vltm:
go ubiq; p^oae vlti ad p^octm beatitudinem felix
invenire deb.

D^o d. n. DEUS n^o totum e' assequibilis p^o id e' DEUS
q^o n^o totum e' vlti p^octm boni, e' assequibilis c. a. id e'
rae felix sub q^o DEUS attingit. I' cum rae veri
du' rae boni subd: ita in et neq^o p^octm
priori, et posteriori in apertum sub rae veri
et apertum sub rae boni c. a. ita ut eodm
momento et signa rae et intellus assequi
DEUM sub rae veri, et vltas sub rae
boni n. a. et d. c. go illud q^o p^o ut p^octm tale fit
et illud assequi sub rae veri et boni, id e' debet

aperiendi oblat, qd in se p^o veru et sumu bonum
 et c. id est aperiendi p^o veru et sumu bonum
 sub rae veri et boni Inqum rae feli sub q^a
 n.c. Cum bealdo filis aliud n' fit, qm i^a totali
 aperiens oblat beatifici, implicet autm eu naa
 rei, qd inr acty intell^g et vltis n' de p^o p^o
 ris et posteriori, palam q, fit, qd qⁱ videat
 D. E. M. qⁱ fite illum videat ut in se adeoq^{ue}
 ut a sumu veru et bonum, ita tn, ut vi
 huius visio, p^o intell^g beatifici summo
 vero qua vero, et tunc p^o sumo bono q^a talis
 p^ore p^ore p^ore p^ore p^ore p^ore p^ore p^ore p^ore
 solam visioem dici d^o centlem beatificam
 fitem, alios vero acty vlti factm ex hac
 visioe p^ore, qm ex soltia p^ore p^ore p^ore
 manant. Unde ad beatificam fitem ut p^ore
 fit, requir^{it} qⁱdem ut fit aperiens sumu veri et bo
 ni, n' tn requir^{it} ut aperiens fiat sub rae boni
 Inqum rae feli sub q^a, imo hoc implicat qd
 sumu bonu p^o aperiens intell^g sub rae boni
 sumu, cum ut dicit S. M. bonum naalte p^ore
 p^ore ad intell^g sub rae veri qm ad vltim
 sub rae boni, qm nihil volitum nisi p^ore p^ore.
 Ob: 4. Ex eodm Amico 11. 17. Bealdo filis ut oes 51.

facere e' effeta apertus et possessio beatitudinis
obtinere. p' hoc certetur requirit utrumq, actum
intelligi et velle: q' n' p' nam tunc effeta com-
prehendit et possidet obtinere, quod e' actibus tenet
quibus obtinere ipsum naturam e' tenari; atq; obtinere
beatificum utroq, actu intelligi et voluntate na-
turam e' tenari, igitur utroq, generat ad effeta et
quendam speciem obtinere beatifici. M. syllogismi
ex qua reliqua pendunt p' hoc a paritate obtinere
sensibilis, q' tunc effeta comprehendit et possi-
det, quod e' actibus utriusq, quibus naturam e' ob-
tinere, et eum effeta comprehendit ponitur sola visio,
quippe cum naturam sibi eum observare et gustu
attingi; tum eum a priori nam obtinere aperiri
et possidere, e' illud adaequari potest sibi pro-
pria rationem obtinere ipsius: q' quod plures
potest, plures quoq, respondent rationem obtinere
solum sub quibus in obtinere ipso, cum requirant
potest sibi diversa, eandem rationem obtinere sibi
refricare in obtinere: q' quod obtinere naturam e' p' diver-
sas rationes obtinere adaequari diversi potest, n' effeta
possidet donec q' actibus diversarum potest. hoc pro-
se et contra nos Amicus sibi sibi verum dicitur.

H. d. M. scilicet filii c' p'feta ap'p'uo p'f'ioe
 p'f'ioe et centli c. M. p'f'ioe Inlm integrali 52.
 et p'otante p'riores inde p'ullu lante, n. M.
 et fultu d. m. p' centltu p'f'eta et p'f'ltu ap'e-
 uo centltu req'it utrumq' actu' inltu et
 vltu n. m. ap'euo inltu p'f'eta c. m. et n.
 h. centli beatu' ap'euo illud e', q' p' q'f'it.
 hui' beatu' in ce beati et cu' q' q'f' ex radice
 cetera beatu' bona p'omant, extra.
 integrali ap'euo e', q' do n' h'atm p' beatu-
 du' q'f'ituum obtiney f'dm se, p'ctm ut v'f'p-
 tum p'ri' f'ij acciditib'g: unde noa d'f'tio duo
 notanda imp'obat, p' e' beatu' f'ile f'dm
 centiam, n' autm f'dm integritem in p'f'enti
 inq'it, et hoc patet ex dictis: p' r' e', hanc
 beatu' f'ilem f'dm centia' ce sola et unica
 inf'ioem falvificam q' beatu' DEUM f'dm se
 totum videt, et hoc q'dm imp'obat ab amico,
 verum p'ater p'obases f'p'ra p'f'las eig veritas
 q'ra amicu' em hoc d'icet, q' f'dm p' h'ud' idm
 f'it q'f'ituum q' d' d'f'tivum, et ideo in ce o
 centli beato filii d' q'f'it'ere f'ultu, p' q'
 beati d'f'tig a n' beato, et q' pal' e' beatu'
 a n' beato n' d'f'tig p' amorem eo q' amat v'ia

et hinc
 actum
 de con
 p'nes
 obdu
 h' as.
 et
 h'g'm
 obh
 copri
 et ab
 f'ioe
 p'p'ri
 in p'p
 h'oc f'
 va
 aut
 p'f'ioe
 et d'ic
 p'f'ioe
 h'oc p'p
 i' abh

Et amor prior fuit eisdem speci sicut dicitur.
non in viatorum diu gerat bene beatus, neque
etiam aliquid ultra, sicut est desiderium sicut de-
lectatio speciosa diu patet, ut fuit potius passiones
ad obtinendum beatificum, assequendum et de obto asse-
cutio sicut dicitur N. 41. et ideo palam est beati-
tudinem sicut certam in solo actu intellectus fuit
clara visio consistere.

53. Unde bene in response dicitur et beatitudinem inte-
gralem in utroque actu consistere, et autem beati-
tudinem, quod est totum argumentum per etiam raves
arguti facile solvuntur. nam ad 1. partem
d. M. tunc potest effectio sicut certitudo sicut integrali
possidet obtinendum, quod in actibus tenet, quibus
natum est tenere sicut integraliter sicut certitudo tenen-
tia querente effectio, sicut M. tunc solum effectio
effectio certitudo possidet, quod in actibus tenet, quibus
natum est tenere solum integraliter sicut M. et postquam
d. M. ad M. 1. partem dico: pariter
ex eo deficere, sicut quod in seipso certitudo et
ita certitudo ordo prior et posterior, sicut etiam
intellectus et volentem et ideo et implicat gemino
sente eodem momento nam obto 1. partem attingi.

2° qd nullig sens exteriori obtul dicat cant.
 le ordine ad obtu sens aliter, ita ut ab hoc
 s^om sua speciem obti. rasonem attingi pot, si-
 cut in dem s^om rasonem proximam qm ultra
 ut ad intellectum, tum etm s^om D: Thomam bonu
 qd e obtu ultis prius p^oinet ad intellu sub
 rasonem veri qm ad ultem sub rasonem boni.
 Sed illam deniq, a priori d.a. obtu possideri
 certetur, et illud adequari pota illi, qd cuius
 actu s^om certiam p^ofete possidet ei: et illud
 adaequi pota iis oibz, a quibz qm doqz possidet
 n.a. et c. tanq qdam in DEO plures rases obtu
 sub quibz attingi pot, p^o t^om in attingendo recipi
 invenit ordo prioris et posterioris: beatus autm
 s^om s^om certiam qd p^olit in j^a et tali e specuo,
 qa tota s^ostia obti obtinet, ita, ut alia ape-
 tuos in hac j^a radient, qd de sola rasioe
 veru e supra ostensu e.

504.

Ob: 4° ex eodem: beatus certetur includit ami-
 citia mutua ut docet S. Tho: 1. 2. q. 4. a. 8.
 ad 3. atqz amicitia mutua utriusq, actu includit
 utriq, et intellu rasioe, sicut et amoris, rasioe qd
 ut patet, amoris actu qia p^ofete amicitia qd p^olit

in pari communicacione bonum qd sine mutuo
amore consistere n' pot. 5to beato. seipso felix 16.
excludere. Et inimicitiam cum DEO, hoc autem n' pot
ri inveniente utroq, aut amotis et visiois: qd
m. p. nam beato consistit l. in sola visione. l. in sola
delectacione. n' in sola delectacione ut dicimus, p'neg, in
visioe, haec om' licet in mea sententia excludat
pectum in quo est miseria, id t'n n' excludit in
sententia Thomistarum. nam solus dicitur dist. 13. q. 1.
a. 2. ad finem docet cum visione pecc' consistere pec-
catum h'uale, qd t'n iuncta dicitur: Et inimicitia
cum DEO. 6to Beato d' adoptiva filias, qua
DEUS realem creaturam sibi adoptat, p' hoc re-
quirit mutuum actum ex parte adoptantis ad-
mittendo adoptatum, ad bona ipsiq' adaptati, tum
etiam ex pte adoptandi subiciendi se in filiale obse-
quium parenti adoptanti: requirit autem beatus s' so-
lum visiois actum subicere se in filiale obsequium
adoptanti, cum hoc certis possit utriusq' vltis.
7mo Beato ut passim docet S. P. d' qdam ma-
trimonium sp'iale int' ream et DEUM, sed
ad matrimonium certis requiritur d'adio d'ni
ex pte utriusq, q'ingit, igitur sola visio ad beatum
n' sufficit. p. c. Nam q' visioem solus DEUS

36
tradit creata dnum in sua bona, & dilectioe
autm sua. Tradit creata DEO, qd p ita Amiq
& se.

Ad Ob: 4. d. M. beato integre p feta in 55.
cludit amicitiam mutuam c. M. beato filij sdn
centia et originis p feta subd: includit ra-
dicalis et originalis c. M. includit qd filie
sui gffitivum, aut apertivum j. n. M.
et sic d. m. n. c. l. D. loc: cit: integre e de
beatoe integre p feta. Porro beatum slem
sdm centiam q se i. n. includere mutua ami-
citiā, ni Inqm p rictam gffegatm, suadetum
qd amicitia patris mutua ad visioem j. n. pro-
manet, tum etm qd n. fil. j. n. distivum beati a
n. beato multi em viatores erant amici D&I, ut
Abraham, David p. nec. In eunde pprehensores
sunt, ut go idm fil. j. n. gffitivum qd d. distivum
amicitia autm n. distgat j. n. beato a n. beato
ideo nec q se i. n. filis gffitivum beatum.

Ad 5. a dico neq, mihi placere potia Soti in hac 56.
ste verū neq, illat oim thōistūm, unde magis
interi suppono probandum a. r. de impereabilitate
storum neq, jebum abuale ut p feta visioe

hanc parte, proin gloria nos hoc rous d mi-
Citab.

Ad 6ta Q^{ues} deo beatitudinem filium s^{ed}m centiam ee
Fatum radicalem adoptivum filiamem que d re-
quirat actuale et positivum utem se subiectum
in filiale obsequium, in ad hoc ut filii g^{ra}le.
az sicut ad 4ta obij: de amicitia dictum est,
ideo nil officii q^{ui}a beato filij s^{ed}m centiam
existat in solo actu visionis.

Tere filii Q^{ues} ad infiam 7. l: beatitudinem
integrabile existam ee etm sp^{iritu}ale matrimonio
integrabile existum, et ita supponere actu vlti
mutualis, tradivem unu in sua bona, extra
beatitudinem filiam spectatam s^{ed}m centiam d ee
ni s^{ed}m centiam spirituale huius sp^{iritu}ali matrim^{oni}
q^{ui}o optime s^{ed}m centiam actu vlti visio clara ee per-
fibilis, Apote ad q^{ui}a p^{ri}mo actualis d^{omi}nⁱ traditio g^{ra}le
q^{ui}o p^{ri}mo ad s^{ed}m centiam, dein etm d^{omi}nⁱ p^{ri}mo beatitudinem
ideo d^{omi}nⁱ sp^{iritu}ale matrimonii q^{ui}a sicut in intrinseco
corporali femina cum viro fit q^{ui}a unio et vinculu,
ita q^{ui}o beatitudinem filiam integ^{re} creati q^{ui}o familia
et BEI beati q^{ui}o viri s^{ed}m centiam fiat unio, q^{ui}o p^{ri}mo
et solum visionem mundivale lumine glorie even
vire, et ideo etm in nra sentia beato erit

Spuale mbrinnium qntm ad unisem. felicit,
et qntm ad Tradisem radicalte. accidit,
qd. creata qd. talz in rigore. cogndo n. heat
bona sibi dta, qe. retrahat DEO sibi seipsum
Tradenti, que optine spuale mbrinnium pt
salvari q. hoc qd. intellui se totum dedit DEO.

Ob. 8. iuxta Plom in 1. Ethic. Beatio et 57.
vera felicitas qfficit in actu nobilissimie vir-
tis, s. charitas et nobilms cum virtute, ut pa-
tet q. Ap. 1. Cor. 13. qo cum charitas fit in vlti-
mi etm erit querenda beatio. 9. Beatio
felis qffituenda et in actu nobilms pcc. no-
bilioris s. fini em nobilms qd. et DEUS de por-
tionari apemus, qd. pt nobilior t. ex eo solo
qd. sicut obtre nobiliz n. ee pt DEO, ita etm
debet, ut acty qo nobilmsm obtm imdte asse-
qim, proxime auadat in nobilite adeoq. et ipse
sit nobilms q. atq. nobilior et pfectior et amor
beaty qm visio beatifica, hoc em et pfectibiliz
amor autm pfectio, etq. propterea acty vltis, qo
saltem n. in solo actu intell, s. etm in amore et
actu vltis qffituenda et vera beatio.

17. 10. Beatio d. ee bonum a. vltis pro aliz ex-
pediunt, atq. vltas magi pro acty expedit qm intell

go etm potig in actu velt; qm in tel; beatio qffi-
 tuenda d. 11.mo beatio etm qff; i bonu tale
 qd ab hoie pre ceteris e expetendū abji ma-
 xima e expetendū amor, ita, ut si daret op-
 tio eligendi aut viforem sine amore beatio
 aut amorem beatio sine vifore potig eli-
 gendū ut amor, qm finis pceptior e qm ea qe ordi-
 nat ad finem, vifio autm D&D ordinat ad amo-
 rem beatio iunta illud D. Anselmi li: 2. ut
 Deus hoc e. s. recte ordo e qnosere ut dili-
 gant pcepto diligere ut qnosant. 12.mo sicut ea
 imperat corpi, ita et vltas imperat in tel; q
 q gregus e eo superior, s beatio nra magis
 potig in bonis ac qm corpi, qia hoc e superior cor-
 pore: go eadm rase d; potig poni in vltis qm
 in tel;.

58. Ad ob: 8.^a Qd d. S. Dr: in 4.º d: 49. q. 2. ad 3.
 his verbis: dicendum: qd charitas pro vltis diu-
 ce vltior vltis ceteris qe s in via, qia ipa d
 qe ordinat oes in D&D: ipa d etm huius ead
 in patria vltima quietas ad Deu hoc ta n dat ei qd
 aut ei q s sstia ipa beatio, s l. inclinac qe-
 dam in ipa sicut in statu vltis, l. quietas in ipa
 sicut in statu pte. hoc s. O. s. qe in fra

d. M. iuncta. plerum beato gignit in actu no-
 blissima virtus quae ad speciem beatitudinis n. M.
 quae ad quietudinem in obitu beatitudinis aperito
 i. M. et d. m. p. caritas et excellentia. aut virtus
 id est ipsa est, quae in se. pro ceteris hominibus ordinat
 ad DEUM et in propria ultimo quietat e. m. et
 excellentia in spegudo, id est ipsa pro ceteris DEUM
 assequitur DEUM n. m. et c. dum de beato feli-
 citate sentiam et quae ad i. vera felicitatis gignit
 tivum quae, et indagat in bonam finem, sed
 quietudo si in bonam et p. qd i. aperio beatitudinis
 obli. fiat? caritas autem intra et excellentia
 virtus sicut bonum et ultimum: quietudinem, et autem sicut
 speciem, et hinc et sequitur ut ait d. l. qd aliter
 est sicut sollicitudo beatitudinis.

Ad q. transeat M. n. m. in sua rasi, q. 59.
 sicut visio est amor beatitudinis hoc
 quidem verum est, amor videtur p. sicut, ut in se
 et visioem quae dalem p. sicut et amorem nisi p. sicut
 et accidit, quomodo nimirum sollicitudo p. sicut
 accidit, et tamen sicut ex qd plura accidit
 vestiant sollicitudinem sollicitudo et magis sollicitudo, in sicut
 dicta in 2. q. de p. d. sollicitudo sollicitudo et capiat
 magis et minus, ita in sicut qd amor ipsi p. sicut
 visioem vestiant visioem i. Dei speciem et beatitudinis

Postquam hac in ee visiois et postea beatissis et
accipit magis p. hunc sicut sicut. dixi in tran-
sect. M. neq. em hoc fuyt verum e, qd bea-
tiss. fili p. g. p. hunc sicut in ante nobilior poe
nobilioris, neq. auct. certus e in dicitur in istis
en vltas fil nobilior poe; sed qd adve-
tios ponentes nobiliorrem poem ee vltem patet
ex multis probatis, sicut qd amor beati-
fic. qd in nobilior aut vltis tunc beatus fil g. p. hunc
tunc n. fil: de hoc vero alibi. qd autem dicitur
lecere et obto nobilior respondet pro aseruo-
nobilior aut nobilioris poe, id tunc verum e, in
qda ingenia aut implicata ostendi sicut proat
de actibus vltis sicut ostensum e.

50. Ad 10. Idem San-gallen p. in Theobald. monast.
de vlt. sine huius The. 8. hoc modo: nec obstat qd
beatus deat ee bonus à vltis poe aliis oibz ex-
petitur vltas autem magis suos qm alienos aut
appetatur p. appetit ee suos magis qm alienos sicut
appetitur innato et proat e poe pariter at verig-
derata ut poe qda vltis aut dicitur magis appetit
aut alienos qm vltis suos p. prior aut. + qd patet
vltis.

Ad 11. dicitur in diffinit. beato fil d. voluntate

id est ut oia bona quae huius amore quae p[er] se
 appetere potest propter carnis appetenda et beato
 c. M. id est beato et tale bonum quod huius beatitudinem
 p[er] se appetit, et ita huius bonum quod huius solum pro
 ceteris appetenda in M. et S. m. atque unum est
 petendum amor quod id quod in illa felicitate quod dicitur c. M.
 n. m. quod id quod magis promeretur appetentem felicitatem
 et se felicitatem gratior existit c. m. d. n. c. ad
 rationem minoris adicitur dico: ea et p[er] se probari,
 quoniam potest a nobis ea appetenda bonum p[er] se
 quoniam bonum autem, quod non regere p[ro]p[ri]am, tunc
 ille D. S. p[er] se in illis intelligitur et huius, tunc
 et ordine in p[ro]p[ri]a p[er] se videre DEUM ut sic
 amor ex obli[sc]o p[er] se habite sicut in nobis pro
 manet, p[er] se autem ea velle in p[ro]p[ri]a p[er] se amara
 et tunc videre, cum amor p[er] se ex s[er]vicio
 et ad v[er]um hoc modo autem tunc p[er] se nobis.
 Ad alt. denique rationem c. M. n. carnis motis quasi
 nimirum ideo p[ro]p[ri]e beato ara ponere in bonis
 aia, quia et superior corpore, et em hoc fit,
 p[er] se quia aib[us] corpore et p[er] se p[er] se ad appetendum
 bonum aia, et bene p[er] se in illis appeti bonum v[er]it[ate].
 et ideo licet ei v[er]itas imperet quoniam ad exercitum
 enim de se p[er] se beatorum et in aib[us] v[er]it[ate], tunc
 obire eorum modo resoluit h. D. in 4. loc. ut: et p[er] se.

61.

ubi dicendum inquit, quod autem cogit non potest pergere
 ut appetat bonum a se, sed intus potest pergere ad
 appetendum bonum quod veritas appetit, et ideo non est
 simile ideo S. C. cum quibus non respiciuntur, plures
 res obice, passim quod dicitur: videri patet. Progle-
 into veritatis vera breviter habet addo. cum iuxta
 solum gratiarum eadem sit pars ab eadem po-
 na damnationis quae est pena damni: et denegat
 visionis dicitur, luculentus patet, quod etiam eadem pro-
 mium beati esse. beat visionis clara dicitur.
 postea an beatus non visio beatus sit ab intrinseco
 impecabilis?

Section V.

An beatus ex vi visionis beatifi-
 cae sit ab intrinseco impecabilis?

62. Pincera in sub. priori usque ad ob. 5. mihi
 non placere sentiam totum quem adstruit et mihi
 admittere. sicut cum visionis beatifica rectum
 actuale stare potest, in presenti sub. igitur exa-
 minare aggredior, an huiusmodi rectum est aliud
 quod visionis beatifica possibile sit, an vero beatus
 ex vi ipsius visionis beatifica. et ab intrinseco sit
 impecabilis? dogma quidem fidei est contra Originem

opinantes tam ex beatis aliquos aliquando p[ro]ter
 eorum demerita damnandos qm in damnatis
 aliquos aliquando p[ro]ter eorum merita in altera
 vita facta beatandos, dogma inq[ui]m fidei
 e[st] q[ui]tra originem erronee huiusmodi opinante
 beatos defacto n[on] p[er] peccaturos: ab unde
 beatis hoc beant ut peccare nequeant, q[ui]tra
 verfu e[st] etm in fideles. Scot[us] in 4.º d. 49.
 q. 6. d. dico 90. existimat hoc tantu[m] privilegii
 ee beatu[m] et n[on] iuris, adeoq[ue] vult totam bea-
 tum impeccabile[m] provenire ex sola v[er]te
 ext[er]na sua D[omi]ni e[st] s[er]vanti, actum fructiois,
 et rase hui[us] g[ra]t[ia] reiquinet po[ss]e p[ro]pria
 beati exire in actum peccati, unde si D[omi]ni
 fineret beatos suos motu agere, pent de-
 facto peccare. Extra D. Thoas asserit beatos
 ab ipsa sua beatitudine n[on] autu[m] a sola v[er]te ex-
 t[er]na sua D[omi]ni s[er]vanti p[er] ad bonu[m] querendum,
 adeoq[ue] beatos n[on] tantu[m] ext[er]na sua, p[er] int[er]na sua
 et ex v[er]te ips[er]u[m] visiois ee impeccables: uon s. De
 beatitudinis p[ro]p[ri]as alii etm q[ui]tra oes, q[ui]tra
 Scotum et Scotistas. Unde et nra

63. *Apertio.* Ex ipsa vi visiois beatifica et in
tanta ab intrinseca vlt. DEI personae beati
sunt impeccabiles. Ita h. ex 1. *Præ.* j. 2. q. 4. a. 4.
et q. 5. a. 4. item li. 4. q. tra gentes c. 92. est
sententia fere omni q. tra *Scotus*.

Præ. 1. *Implicat* ex vi beatitudinis in eo ex ipsis
bonis, beatitudinem beati perfectam esse defectuosam,
atque nisi beati in calis essent ab intrinseco impe-
cabiles, beatitudo beatorum perfecta foret defectuosa:
ergo et ex ipsis bonis implicat beatos ab intrinse-
co impeccabiles. *Al.* inde liquet, quod ex natura sua per-
fectioni opponitur defectus. *m. p.* nisi beati in calis
essent ab intrinseco impeccabiles, ab intrinseco essent
peccaminosi, et cum peccaminosus sit summus
defectuosus, eo ipso etiam forent ab intrinseco de-
fectuosi, ac ex opposito beatitudo non exclu-
deret defectum peccabilitatis. Unde sic arguitur:
quod in se est perfectum, non se excludit omnem defectum,
atque quod in se est natura sua non excludit omne peccatum
in se et ex natura sua non excludit omnem defectum
cum summo defectu peccatum sit, atque beatitudo
nisi beati ab intrinseco forent impeccabiles,

ex sua sua n' excluderet se pectm ut patet,
 go beato beati, qm supponit ex sua sua ee
 pfectam, utpote cum finis, ut hinc fit, nisi beati
 ab intrinseco cent imperabiles, pfecta foret pfect
 et defectuosa pfecta qm ut supponit, defectuosa
 autm qia ex sua sua n' excluderet pectum
 qd sumit e defectu, ut go implicet sumit pfectu
 ee defectuosa qd idem e ac n' sumit
 pfectu, implicabit etm beato ex sua sua
 sumit pfecta nec tu ex sua sua excludens
 se pectm, et ides en ipsa in visione beata
 in qua na beato sum dicta pfecta, beati se
 imperabiles.

64.

Obj: i.º se pectm includit practica errorem
 et defectuosu dictamen ratio, ut hic supponit
 et dicit in tra: de pectis, atq; visio beata
 facta et ex sua sua excludit oem errorem
 practica et dictamen defectuosu ratio: go etm
 facta et ex sua sua excludit oem pectm pte-
 rinde ex ipsa in visione beata et n' pectm
 ab extrinseca parte. Qd pferantur a parte e-
 rant beati imperabiles. m. p. visio beata

et n
 beati
 q. s. s.
 est
 ipsi
 hoga,
 imp
 hoga
 in tra
 a pu
 cali
 L
 mie
 hoda
 ala
 i.º
 hoda
 pte
 hoda
 hoda

et q̄ certia infalsificabil; et fide. dicitur ad
ad DEUM super oia amanda, atq; dicitur
huiusmodi ex naa sua remouet se. Quod q̄ l. fal-
sitem p̄rat l. abduid a DEO super oia a-
mando q̄ falsu p̄rat. e: go etm v̄sio bea-
tifica falsu et ex naa sua extitit oem
practiu errorem et dicitur defectuosum
vasis. M. ex eo fuit q̄, nisi v̄sio p̄ certia est in-
falsificabil; nqm beatus est p̄fecte s̄tatis, p̄
sine r̄re ḡtinuo v̄m̄re p̄t de falsitate sua vi-
sio, q̄ ex naa sua e ḡtra p̄fecta beatnem unde
et ipsa falsificabilita v̄sio beatus ex naa
sua e ḡtra p̄fectam beatnem. m. sed go q̄m
ex d̄ri verificata e, ulterius ita ostendit q̄
dicitur p̄ certiam a DEUM super oia amanda,
sic ex naa sua dicitur, ut id ad q̄ dicitur
appretiet oib; aliis, atq; q̄ sic dicitur ex
naa sua, ex naa sua remouet se q̄ abduid
a DEO, se em q̄ magis DEO amat, a DEO
abduid: go p̄

65: C̄p̄: 2. De r̄re p̄fecta beatus e, ut ex-
tendat in beato q̄ q̄ in eo beatus ḡtrariu e,
atq; beatus p̄t̄ peccandi sume ḡtraria e go

de rase pfecta beatitudinis, et ut excludat in beato
 poam peccandi; M. in hinc patet, aut quomodo beatus
 pfecta erit quae sibi gratiarum non excludit? m.
 p. pfecta beatus est pfecta unio beati cum DEO,
 atque pfecta unio beati cum DEO gratia
 sume est poa peccandi: go p M. patet ex dictis,
 m. p. poa peccandi est poa resistendi DEO l. ad mi-
 nimum volendi aliqd pater vltim. DEI atque
 pfecta unio beati cum DEO ex sua sua exclu-
 dit resistiam omnem et gratitudinem vlti DEI,
 aut quomodo erit pfecta conformitas vlti creaturae
 cum vlti dea, quae ex sua sua infert unio bea-
 tificata p visioem ubi huiusmodi dissonans vlti creaturae
 cept? go pfecta unio beati cum DEO ex sua
 sua gratia est poa peccandi, proin visio beata
 est pfecta unio ex sua sua excludit omnem pec-
 cabilitatem beatum, et si beati non totum ab ex-
 tranea vlti DEI, per ipsa sua sua beatitudinis
 et via pfecte beati sunt, et sunt impeccabiles.

Pr. 2. haec demonstratio. nisi beatus non est. 66.
 visio clara DEI ex sua sua est exclusiva or-
 pecti, dicitur esse gratia; l. cum peccato actuali, l.
 cum habituali, l. in mortali, l. in veniali? neutrum

ut veritate diu sit: qd ex sua sua et exclusiva
oij peccati. m. p. jo. beatudo et visio clara D.E.T. nisi
proprie ium peccato actuali: nam impossibile est ut aliq;
actualiter peccet nisi procedat iudicium prae-
dicium, qd iudicet. hic est nunc. et appetendum
aliqd qd ad D.E.M. n. et ordinabile, atq;
implicat tale iudicium practicum ut visio bea. 19.
significat iungi, na visio beatifica est objectu iu-
dicium qd qd facultate. et practice iudicat
D.E.M. ea sunt oia amanda, et oia ad ipse
finem ad ultimum finem et referenda: igitur nego-
de absolute D.E.T. p. ut visio intuitiva
D.E.T. iungi est peccati actualis. p. nego, visio
est proprie ium peccato actuali, na peccati ha-
bitus n. alid est qm manula peccati et peccati
grae sanctificantis ut voluntaria, sive ut expe-
dienti aut peccaminose cauta, atq; huiusmodi pri-
vatio grae ium visioe beatifica absolute d. in-
compatibilis: qd p. M. supra ex. h. de peccati m. p.
implicat in bono dari operacionem vitalem et n.
dari eis proprie radicale vitalem, atq; visioe
et amoris beatifici proprie radicale. et grae
sanctificantis: qd implicat in bono dari
visioem et n. dari grae sanctificantis:
M. p. ad ex. eo qd implicat effectus sine ca.

m. vero quia e' DEUS, unanimiter enim efferit gratia
 sanctificante e' propria radicali suum
 operatione vitalia in ae. supernaali, quae in
 operationes praecallant nisi clara DEI est amor
 beatifig.

Operari eodem veritas e' de ingropibilitate q.
 peti in mortalibus tum venialibus mortalis
 quidem ex rae. 1. apignata, na' peto mortali
 certitudo deperit gratia sanctificans, sine qua
 visio intuitiva DEI ex sua rae stare a' p'p'
 2. qia benigni peccans est amicus et inimicus
 utrumq. quidem ex sua sua, amicus quidem, qia
 visio intuitiva felix infert amicitiam cum
 DEO, inimicus autem, qia peto mortali ex
 sua rae e' inimicitia. hinc ad DEUM, et
 sui veritatem gratia extra regulas p'p'
 lificans et p'p' rae sua. 3. Visio bea-
 tifica ex sua rae e' vita a' peto mortali
 tale vero ex sua rae e' mors laica, atq.
 ex sua rae ingroptib' e' vita. ut mortis: qo
 e' e' sua rae visio est exclusiva peti
 mortali, igitur implicat ut visio clara DEI
 stare peto mortali. p'p' neq. ut ea stare
 p'p' peto veniale: nam o' peto veniale

includit inordinatum affectum ad iracundiam, atque
visio clara DEI sentit et includit oem huius
mudi inordinatum affectum ad iracundiam: 90 p.
p.m. visio clara DEI ex sua natura in
hunc mundum reati u. o. sunt amato,
90 ipsa uoluntas impellit ad DEUM in ex-
ercitio fides sua diligenda, ut admittam
ipsa amem pro se et cetera pro se ipsum,
atque ubi uoluntas sic impellit ad amandum,
ibi si ipsa saltem ad amorem impellentem
exulat ois inordinatus affectus, Tuncque hoc
peccatum veniale: igitur si ipsa uoluntas beatus
beatus et impellens et u. saltem a uolente DEI
extrema. beatus atque peccato persans.

68. Veritas huius, pugnat, etiam quod cum ex
S. Scriptura variis locis, maxime autem ps. 14.
ubi querenti quis hiet in tabernaculo DEI
refrag. qui ingredi sine macula. Item Mat. 5.
ubi statim mundis cordes diu uidebunt DEUM.
pro ceteris In Hebraea: 12. ubi ubi diu patet
seguimini uel oibz et sanctimonia sine qua
nemo uidebit DEUM. ubi specialiter notanda
ueniunt sine qua nemo uidebit DEUM et
hoc em videt manifestum u. peccato in se ipso et

Dei visioe p. Ful etm ab auctoritate. Crou
 maxime D. Thome et D. Augustini quibus ille
 i. 2. q. 4. a. 4. ita ait: scias videntis Dei certia
 ex necessitate amat quod amat sub ordine ad
 DEUM, sicut vltas n videntis Dei certia ex
 necessitate amat quod amat sub quavis ratione
 boni quia novit, et hoc ipsum est quod vltas facit
 recta, unde manifestum est, quod beatus n pot
 esse sine recta vltate. s. per recta vltatem autem
 intelligit S. Ordo vltatem n peccatorem. Idem S. O.
 q. 5. a. 4. ubi postea errore Origines contra ille
 dicit: cum enim ipsa beatus sit perfectus bonus et
 sufficiens, oportet quod desideria horum quietet et
 malam extirpat naturaliter. et paulo inferri:
 ad visioe ex necessitate sequitur rectitudo vltis.
 Sed lege quosdam in legem hunc voluit et de
 veritate non aperti ex mente S. Ordo dubi-
 tare n potest. S. Augustinus vero 22. de civi-
 tate alt: aliud inquit est esse DEUM, aliud
 esse participem DEI. DEUS nam peccare
 n potest, participes vero DEI ab illo accipiunt, quod
 peccare n potest. ad quem ventus sic pergit
 Amicus huius Jac. 12. n. 154. Igitur beatus peccare
 n potest, quia DEI participes est, et autem beatus

DEI particeps ratione beatitudinis, igitur ratione bea-
titudinis, quae intrinseca est beato, beatus peccare
nō potest. nō igitur solus extrinseca ulte. DEI impe-
cabilis est. s. haec pro veritate apertè
nōi clara satis. iam breviter arguta
adversus. audiamus subiecti. r. p. obij.

Subsectio Respondetur Obiectis.

69.

Obij. Si beati cent ab intrinseco impeccabiles
cent etiam absolute impeccabiles, atque hoc dicitur
nō potest. quod pro se. absolute impeccabile provenit
solum DEO, s. quod solum DEO provenit, et ea a-
tribui nō debet. igitur tunc nō potest beatorum esse absolute
aut ab intrinseco impeccabiles. R. d. M. si beati
cent ab intrinseco impeccabiles cent etiam absolute
impeccabiles id est cent ex sua ipsa impeccabiles. M.
id est cent ex ipsa certitudine beatitudinis, quae hic est
nunc ipsi intrinseca est, impeccabiles. M. et sub
tali dicitur: nō. esse impeccabilem absolute impeccabilem
proveniente ex ipsa sua et certitudine solum provenit
solum DEO, nō autem ex certitudine provenit solum esse impe-
cabilem impeccabilem proveniente ex gratia et gloria,

Iti autem st ab introitu impubles, in quatuor
gloriam ipsam certitudo est, huiusmodi impe-
cibilitas, n' autem tales st ex sua natura, quae
suae optimae diu: soly. D. E. U. S. impubly.

Obj: 20. Eadem certitudo potest beati ut beati 70.
I in coeli quae erat beati ut viatoris in ter-
ris, atque potest beati ut viatoris erat de se
et ab introitu defectibilis: quod eadem potest
beati iuxta beati et ab introitu defectibilis
subij: atque quod ab introitu et defectibile
neque se ab introitu imperibile; quod sui potest
beati sit ab introitu defectibilis; eadem eadem
erit ab introitu peccati, de se beato ex se
n' excludit peccatum, per hanc ex parte Dei
hanc potest ab omni defectu dispensante.

R. Cum scdm dicenda in Trae: de peccatis
suo filij peccati n' in positivo aliquo per in pri-
sativo consistat, peccatum per se n' assequere
aliquam potest, per hanc potest defectum:
unde bene dixeris cum d: M. eadem certitudo
potest beati ut beati et quae erat beati ut vi-
toris eadem scdm suum se reale. i. M. eadem

poa. sicut defectum est mundum n. M. et c. m.
n. e. volo dicere, verum in eadem poa sicut
sostiam fore futuram beato in cal; q. s.
fuerant sicut sostiam eidem in terris, et
in hoc nunc verum est, hanc poa eodem
modo in cal; operari q. operabatur in ter-
ris, cuius ratio l. ex hoc elucet, q. d. etiam
sicut peccatores finaliter penitentes in
cal; nullatenus ab amore Dei deficiant:
unde in presenti et quodammodo eodem poa
sicut sostiam l. mundum maneat in cal;
quod fuerant in terris, p. unde nam
prosecutur, q. hic poarum defectuosum ope-
randi magis a beatis in cal; exclusum sit,
an sicut ipse visioem, an vero sicut vo-
luntatem Dei. sicut operantem a peccato, ita, ut
si beatus motus suos ageret, peccare potest?
qm. difficultatem oblio non attingit.

71. Q. 3. Charitas via, et charitas praest
eiusdem speciei, et imo idem manet utq. cha-
ritas in praest, q. fuit in via, atq. charitas

via. n' excludit, nec peccandi: go nec cha-
 ritas p'ia. R. d. M. caritas via,
 et caritas p'ia p' eisdem spec. et p'iel
 hab. eandem operandi modum, sed h'nt discrep-
 querandi modum. c. M. et sic c. n. n. c. Vera
 e' caritatem p'ia, p' m. se. p'ee n' differre
 a caritate via, ab hoc n' obstat alius
 e' operandi modus caritatis, in p'ia, q'm cha-
 ritatis in via p' h'nt discrepantiam regulam caritatis
 caritatem fidei em regulat fides et quia ob-
 scura, q' n' representat DEUM clare
 ut i' n' se, extra vero caritate p'ia re-
 gulat clara et intuitiva DEI visio te-
 stans velle beati indispensabile ad amo-
 rem DEI p' h'ntem summi boni represen-
 tationem, et se aliud prodes illud malum,
 q'd velle n' p' p' h'ntem p' affectu, et ideo
 licet caritas via p' se n' excludat oem
 defectum p'ae quantitativa, p' h'ntem obfcuritate re-
 gularitatis, sed n' excludit caritas p'ia
 p' h'ntem claritatem visio.
 Obj. 4. Si DEUS p' h'ntem beato in unum. 72.

aliquid præceptum de aliquo actu libere
adimplendo v.g. de custodia hominis, tunc
beatus potest peccare, atque DEUS potest inun-
gere. Tale præceptum libere implendum:
100 p. 1. species. in ista hypothesis quæ
beatus ex præcepto suo libere custo-
diat hominem, potest non custodire, atque
non custodiendo peccare, ad peccatum enim omni-
pium, quod dicitur, quod potest in præcepto.
Tenere aliquid facere, potest facere, et etiam
non facere: 100 p. 2. 1. Implicare ex ipsa
natura beatus dicitur in beato omni omnimodum
præcepti examinare, hinc in ista hypo-
thesi de libere adimplenda custodia hominis,
nihil omnino vitas beati non potest esse custodire
potest vitium inhiatorem DEI quæ videt DEUM
sicut omnia bona et omnia à DEO & abdu-
centia cognoscit et abominasem et matrem,
ex qua grieve, iam vitas peccati inferi di-
cenda malum pro malo affectu se ipsi potest,
non custodire non potest: unde
2. 2. n. m. eo potest quod DEUS tale præceptum

beato dare potest ut libere id custodire
 et custodire egerit circa custodiam hominum
 em argueret aliqua infirmitate Dei. quia
 scilicet Deus respicit se ab ista creatura
 ipsa ratiō plenitudinis bonitatis sua sui
 amare sed ad operandum quodammodo sui
 volenti, ut infirmitate agere nequeat, respicitur
 ad quibus quodammodo in se habet dicitur ipsa
 plenitudo aeternae bonitatis. Neque dicas hanc
 respicit esse quod id quod est in quibus: nam quod ratiō
 ratiō probatur scilicet intentione in bonis
 simpliciter beatus pensare, item aliquid
 quod omni potest creare quod obtemperat bea-
 tificum plene exsatiare, prout a quodam
 ut inordinate quod fieri aut deformiter
 ad primum bonum in se obtinens a summo
 bono quod clara et indubitata diffinitione
 diffinitione quodammodo mala dicitur male
 setas affective prosequi a potest, ideo in
 hac hypothese transmissa scilicet pro-
 e respicitur quod beatus respicitur in po-
 tere hunc, respicitur a custodire quod

huiusmodi donatione ad personam
vel sui in vltis dno. fuit visum
Dei qui quilibet amaret DEUM. sub. an
etiam in vltis contra bea. p. 1.

Sectio VI. An aeternitas sit de eentia beatitudi- nis formalis?

73. Aeternam formam beatitudinis pariter dogma
fidei est contra Originem opinantem secundum dicta prius
scilicet aliquos beatos pro eorum demerita in eterna
vita facta fore damnandos istum in quibus
Lateranensis sub anno Innocentii 3. his verbis: Omnes
mortales resurgent et recipiant secundum merita sua
cum diabolo poenam perpetuam huiusmodi Chro-
niam sempiternam. Idem huiusmodi in scriptis
locis variis. Atque unde ista aeternitas proveniat,
item catholici discrepant. Quidam. huiusmodi in 4.
d. 49. q. 6. d. hic duo, et d. de 2. Item Gabriel
q. 2. a. 3. dub. 7. ~~et~~ Vasquez l. 2. d. 2. c. 2.
eodem modo quo de impossibile supra dictum est solent

eam sicut provenire ab extrinseca ulte DEI,
extra D: Thomas plomij loijset u' pleriq' alij
docet beatitudinem esse ab intrinseco immutabilem ac
fennam, u' go et nra fil

Apertio: Beatitudo nra esset et ab intrinseco
et inamissibilis ac perpetua, ita q' sit solum 74.
quod dicitur D: Thomas hic q. 5. a. 4. item
1. p. q. 10. a. 5. ad 1. et 3.

Res: 1. De essentia beatitudinis est, ut effectus satisfiat
et expleat appetitum rationalem beati, atq' nisi
beatitudo esset esset inamissibilis et sempiterna,
et eam n' expleat ois appetitus rationalis beati: go
de essentia beatitudinis est, ac inamissibilem et
sempiternam. M. h' ex dictis et patet ex in-
trinseca ratione, ult. finis. m. p. Rationalis est hois appe-
titus ad bonum gloriae et vitae q' ex se immu-
bilis et amissibilis n' est, atq' nisi beatitudo
esset esset inamissibilis et sempiterna, iste
appetitus hois n' expleat et palat. 1. go p. M. p.
rationalis est hois appetitus ad bonum gloriam et
vitam q' ex se sunt corruptive n' habet, atq'
gloria et vita q' ex se sunt corruptive n' habet,
ex se immutabilis et amissibilis n' est. go p. M. p.
hoc ratione appetit aia sua immortalis

scilicet vite sempiternam, atque immortalitatem
sicut dicta in pluribus ex se et ab se sunt corrup-
tiva se ei naturaliter et intrinseca: ergo etiam est
naturaliter habitus appetitus ad vitam gloriam et vitam, quae
ex se sunt corruptiva et levia, adeoque naturaliter semper
terna sunt; certe rationabile motum esse et videtur,
quod minus rationabile hoc talem naturalem vitam expul-
sat, et ideo cum de ratione beatorum perfectae sit ex-
satiare se rationalem appetitum beatorum; etiam de illius
ratione esse. etiam quod sit sempiterna, et sic erit ab in-
trinseco et non ab extrinseco velle. Quod est personae
solum inamissibile et sempiterna.

75. *De ratione perfectae beatitudinis est, quod expellat
omnem anxietatem, timorem, et formidinem quoniam
de futura infelicitate, atque nisi esset ab intrinseco
inamissibile et perpetua, non expelleret omni-
tatem, anxietatem, et formidinem: ergo M. suadet
ex eo quod beatitudo perfecta ut dicitur sit deus
solere. et id quod beatitudinem intrinsecus, illa autem
omnis anxietas, timor et formidinem intrinsecus et patet
de beatitudine nostra terrena. in se quod ab intrinseco
est inamissibile, sicut philosophus involvit in se naturalem
inamissibilem quoniam est ex se ut quod dicitur patet:
ergo nisi ab intrinseco foret inamissibile et perpetua*

nra. beato d' expelleret oem anxietate, timore
 Neq. satisfaciunt aduersij dicendo sufficere ad
 pellendu' istu' timorem, qd' vltas Dei de person-
 aite p'p'osiois extrinseca intimes beator' non
 satisfaciunt inq'm, na' q'tra e' qd' iuxta
 quonem Doctu' s'c' de rae intrinseca finis
 vltimi ut p'fete et p' se fatiatur appetitum,
 sicut ipse appetit p' se et p' se, unde ium
 beato nra s'c' vltim' finis aq'te, etm de ipso
 ee. intrinseca beatoris nra. erit q' p' se p'fete fatiare
 oem appetitu' raealem hois et n' t'atm decreto
 aliq'o extrinseco de p'p'osiois beato.

Quid si magis ostendo. l. p'p'osio. isto de-
 creto vltis d'ns de p'p'osiois eterna felicit'z
 beato fatiatur oem raealem appetitu' hois, l. n?
 neutru' p' d'ni: na' si fatiatur: qo d' ex se ee
 intrinseca ee. sempiterna, d' em ex se ex fatiare
 illu' appetitu', qo hoc patit eternitatem felicit'z
 sua, et si n' veritas asserbi. si autm ex
 se n' fatiatur: qo talis beato p'fete erit, siulq'
 n' p'fete, p'fete ut sup'p'is ex statu quap'ois
 et n' p'fete, qia n' fatiatur totu' appetitu' rae-
 alem beati et si verificabunt q'tatoria qd'
 implicat: unde beato nra in caly d' ab intrinseca

et ex ipsa sententia beatitudinis perfectae sempiterna
et inamissibilis.

76. **Res:** eadem apertio 2° visio beatifica sive desiderium
ex parte proprii, sive ex parte subiecti, sive ex parte obiecti,
sive importat intrinsecam incorruptibilitatem et perpetua-
tatem: ergo et ipsa ab intrinseco incorruptibilis et perpetua
est. quae patet, naturalis operatio unius proprii
ab intrinseco incorruptibilis est, et invariabilis,
receptio et ipsa invariabilis et incorruptibilis est. a. p.
et singula: lumen gloriae quod est proprium primum
visio beatifica, in se habet totum spirituale adeoque ad hunc
sibi contrarium, et omnino incorruptibile: deinde intelligit
creaturae quae est beatitudinis subiectum, in se habet perfectam a se
spiritualis, et ipsa est spiritualis, ac ex se sequitur etiam ipsa
est ab intrinseco incorruptibilis. Obiectum denique, et ipsa
est ex natura sua penitus indefectibilis: ergo visio
beatifica, sive desiderium ex parte proprii, sive
ex parte subiecti, sive ex parte obiecti sive importat
intrinsecam incorruptibilitatem.

77. **Res:** si visio beatifica foret naturaliter corruptibilis,
daret hanc potentiam naturalem à qua corrumpi potest, atque
nulla huiusmodi potentia sui corruptiva habet, ergo si in p.
omni potentia visio beatifica seu beatitudinis naturaliter corrup-
tiva, aut esset corruptiva et introductiva opposita pro

aut p̄ cessacionem beatitudinis: neutra potest dici
 respu beatitudinis: go p. M: q̄d̄: nam dupl̄t̄ p̄
 aliqd̄ naalt̄ corrupti. l. p̄ expulsioe veteris
 fr̄e et introductioem novae, l. p̄ cessacionem
 actiois p̄servativa. m. p. go ad i. parte. gra-
 opposita beatitudinis l. e' error circa D. U. M.
 l. e' p̄ctm̄ q̄tra D. U. M., utrumq̄, fr̄ante
 beatitudine. implicat: de p̄cto dicitur a p̄c̄: priori
 de errore vero patet ex ipsa p̄fectioe. visiois
 beatitudinis, q̄a necessitas ut p̄fecta sit error circa
 obtm̄ excludere. al. Unde p. 2. pars: potest
 q̄a p̄servat beatitudinem, e' ipsa potest ut ele-
 vata p̄ lumen gloriae et h̄um̄ charitatis, abque
 impoſſibile e', ut b̄ty cessare velit ab actioe. b̄tyca.
 go p. p̄m. si b̄ty potest velle cessare ab actioe
 b̄tyca, dret potest hanc cessacionem apprehendere. bona
 atq̄i impoſſibile e', ut b̄ty hanc cessacionem apprehendat
 bonam, cum ex hac ipso apprehendere p̄ul. dret
 b̄tyca n' ee satis bonam q̄d implicat en eo
 q̄d b̄tyca ut p̄fecta sit exilere deat sua bonitate
 vel appetitum b̄ty: go etm̄ impoſſibile e' ut b̄ty
 velit cessare ab actioe b̄tyca: nulla go potest e'
 beatitudinis naalt̄ corruptiva.
 Eadem veritas q̄ p̄m̄ auctoritate. S. Doct̄. 1. 2. q. 5. a. 4. 78.

in O sui dicenti: Si loquimur de ordine effecta,
quae expectant post hanc vitam, sciendum est, quod Ori-
genes posuit, quorundam Platonice erronee homines,
quod post ultima Ordinem hoc potest fieri miser: sed
hoc manifestum apparet esse falsum dupliciter: primo
quod ex ipsa ratione quia ordinis, in eam ipsam ordinem
sibi effectum bonum, et sufficientem, oportet quod deside-
rium hominis quietetur et se malum excludat, naale
autem hoc desiderat retinere bonum quod ab eo ex
his aperte claret. Secundo quia ordinem ipsi adscribere
sterilitatem, aut enim de ratione ordinis est, ut ex-
satiatur desiderium naale hominis, quod desiderat re-
tinere bonum quod ab eo, adeoque huius desiderium na-
turaliter exsatiativum adscribitur ipsi ordini, proin-
quam hoc desiderium exsatiari nequeat nisi per
sterilitatem, etiam sterilitas per se. Primum quia ordinem
et non tantum ex tempore personae velis dicitur ad-
scribitur, adeoque ob hoc eternitatem in caelis vivet
eo quod et ait S. Or. loc. cit. ad 1.º ordo effectus
permanens, quae excludit se malum a beato, et
ideo absque mutabilitate advenit ea habitante
hoc virtute divina, quae hominem sublevat in participa-
tione eternitatis transcendit, et mutacionem.
subter: 2.º ob hoc.

Subsectio Respondet Obiectis.

Obj. 1.º De destruibile et corruptibile naalto
 aeternu n e, atq; btdo nra caelica adeo de 79.
 à DEO destruibily e et corruptibly: qo p. m. p.
 ois creaa. eo qd creaa fl e ens natu' obe-
 dire DEO in oibz qe vult, atq; btdo nra ca-
 lica e creaa: qo et illa nata e obedire
 DEO in oibz qe vult; ideo ad vlt' DEI de-
 struibily e nra btdo, neq; DEO ut absolute
 Ann hoc velle poe implicat. Tota go raa a-
 dvernti nra. sicut in vlt' DEI ea destrui
 nolente et à sui corruptioe qservante: proin
 bti. Intra ab extrinseo erant aeternlt' bti. sicut
 qd vlt' DEI qservantem. n' autm ab in-
 trinseo et qia bti fl:

Q: d: M: de naalto destruibile p naalto a-
 eternu n e. M. de supraalto Intra e per
 actioe inibente poe obediati creaa. destrui-
 bile naalto aeternu n e: n: M: et d. m. atq; btdo
 caelica à DEO destruibily e supraalto et p
 actioe DEI absolute inibente obediati pod

crea. i. m. destruibily, et ex p̄lia et naali
sui deficientia n. m. et c. n' abnego b̄dnem
coelicam sicut et alias creas sic DEO s̄bt̄ ee. 29.
q̄ poam obediālem, q̄ s̄dm dicta in p̄lis nihil
aliud e' q̄m ipsa entitas creae. quatenus nata
e' n' resistere s̄ obedire DEO, ut si absoluta
sua p̄a DEO uti velit destrui et annihilari
p̄t. Atq̄ et hoc indubitante repeto beatdnem
coelicam n' h̄re p̄prium aliq̄d naale inter-
num sui alterativu' aut corruptivum. Cūm
go dicta e' supra beatdnem, ac ab intrinse
inamissiblen, aliud dictu' n' e', q̄m visioem
DEI et v̄ra b̄dnem naali ee. aeterna, id
e' ex se. et in se n' h̄re p̄prium aliq̄d sui de-
structivum, q̄tra q̄d obis nil probat arguens
q̄nto destruibilitem obediālem, s̄dm q̄m et̄m iux-
ta nos bene diu p̄it b̄tos ee ab extrinse
aeternit̄ felices, id e' b̄tos DEO d̄re, q̄ tali
b̄dnem que ab intrinse inamissibily e', in caly
bearent, go nihil seq̄it q̄tra nos.

80. Ob: 2. fundatm Scoti: s̄ aeternitas eet
ab intrinse inamissibily, ideo n̄t, q̄ia de cen-
tra ipsiq̄ e' b̄tum reddere s̄m̄m de perennite

sua felicitate, atq; hoc n' e' de certia beatitudinis:
 q' p. m. p. q' beatitudo presupponit, n' p' dicit de
 ip'ia certia, atq; certitudo de perennitate beatitudinis
 beatitudinem presupponit: q' p. m. p. certitudo de perennitate
 beatitudinis e' actus reflexus dist'ctus a beatitudine, q' b'us
 peculiariter revelat: q' p'fuit a Deo suam beatitudinem
 esse p'petuanda, atq; actus huiusmodi supponit actu se
 beatitudinem: q' p. *Ex:* Nulq; actus q' n' tendit
 im'dite in ob'ectum b'nficium, p' e' de certia beatitudinis,
 atq; actus q' b'us reddit certitudo de perennitate sua
 beatitudinis n' tendit im'dite in Deum s'c'i actum
 b'nficium, cum sit actus reflexus ip'ius: q' n' p' e'
 de beatitudinis certia certitudo de perennitate
 felicitate.

Q. n. m. ut m. sua p'p. et dico ut Amico hic
 n. 139. falsum e' b'us actu reflexo aut dist'ctus a
 beatitudine p'fere eternitatem suam p' beatitudinis, s'
 eodem p'p'q; actu dilecto, quo p'fuit Deo in
 se ip'io actu s'c'i p'fuit libera Dei vltimam
 suam beatitudinis perennitate decernitum.
 Unde etiam h' p'p'oo ad q'formam s'c'i falsum e' ac-
 tu q' b'us reddit certitudo de perennitate sua beatitudinis
 n' tendere im'dite in Deum, n' e' eodem actu quo

beaty DEU gnoscat etm gnoscat debeat DEU.
sua beaty penitente debeat: deoq, in
gformae n: m:

81. 2. Etm repri pt: ideo bñem ee ab intrinse
inamissibilem, qia de certia ipis e' qm
ex se in se ita gstitui et sufficiens pt
bñm reddere penitentem de penitente felicitis
sua, qm in se reale sui corruptivum n' bñ, unde
etm gratis transmissio illa certat hinc
actu reflexum nec bn urget fundamentu huius
nam etm hinc p' n' probat, qm actuale cer-
tificacem bñ de beatitae ex se et ab intrinse
inamissibile g' p' ad visioem, itaq, actum
qo hae inamissibilitas gnoscat n' ee p' aperiōe
DEU, p' bñm ad iam g' p' actu g' p' bñm,
p' quod, in rigore nihil nobis g' p' bñm
qo ab intrinse penitente bñm.

82. Obj 3. Grae sanctificans qua e' radix lu-
minis gloria et visiois bñe n' e' inamissibile
ab intrinse, in q' cotidie amittat p' p' bñm morte.
qo a fortiori lumen gloria n' e' ab intrinse
inamissibile et si neq, ipis bñe ex se e'

sempiterna, qui em edificium super labile
 fundamentum extructum nocte stabile erit.
 Q. d. a. gratia sanctificans via n'est
 inamissibilis ab intrinseco i. a. gratia sanctificans
 propria, ubi iuxta S. Gregorium hom. 12. in
 evangelia per summa est: neque scandala
 invenio potest quae colligantur n'est ab intrinseco
 inamissibilis n. a. et c. gratia consummata propria
 est radix fluminis gloriae et haec est ab
 intrinseco inamissibilis propter intimam unionem inter
 creati vel forte oris, unde respicitur simplex
 consummatio vel creatura vel verbe divina,
 dum in gratia sanctificans amitti non potest nisi
 per deformitatem ad verbum Dei.

Obj: 4 Instantio solutio: gratia sanctificans 83.
 consummata propria n'est differentia intrinseca a gratia
 sanctificante via, quod si gratia via n'est ab in-
 trinseco amissibilis neque dicitur gratia consummata propria.
 Q. d. c. a. n. c. nam licet charitas via et
 charitas propria sint eisdem speciei, in charita-
 te propria est operandi modus quoniam charitas
 via iuxta dicta 11. 71. scilicet licet gratia
 sanctificans via et gratia consummata propria

n' diffant introitus, et operatur utraq, ex-
trivide corruptib; sibi hnt. In ppts discip.
sem stat; via et stat; viae duplm ope-
randi mod; na' graa officios viae cogit
sib graa spemata via plenie sibi sub-
iicit liberum arbitriu' hui; fact; par-
te inferiore hui; sibi sensibile plenie
officiente parti superiori nimiru' rati
et reali, qd' n' fuit charitativa graa
et charitas officios viae, unde haec corruptib;
cepit, qm' in illa corruptib; maneat,
qm' mund; iste pleny e' scandalis, extra
scandala in via inveniri nequeunt, s'm
dicta priori n°.

84. Obj: 5. Eiqdm nae e' operas unig anni et ope-
ra: qd' si ppetua pfecte fatiet appetit' hui;
obi, cu' etm fatiunt de b' d' unig anni, et qd'
ex nae sua e' corruptib;, atq; hinc corrumpit.
et p'cipue' operis fundmt n.

R. d. o. eiqdm nae e' operas unig anni et ppetua
in ee phisico i. o. in ee morali et b' d' n' pfecte n. a.
etc. eiqdm qidm nae et feci e' b' d' n' unig anni
atq; b' d' n' eterna in ee phisico operas n' autm in

rave obdum, quae potest per se operari in dicitur
 peculiare effectum in ordine ad naturam intellectualem,
 ut eius appetitus expleat, quem cum expleat non potest
 nisi perpetua sit, quoniam generale hominum desiderium est,
 bonum tale quod habet, penitus retinere, hinc licet
 in se per se sit eisdem naturae obdum unig anni
 et obdum perpetua, in ad effectum obdum finale
 non sufficit se obdum unig anni, praerequisitum
 ad sit perpetua.

Obj. 6. Obdum est effectus quaedam, per se effectus
 in se effectus sunt in dicitur in se: in se hunc sunt
 nam sua sit mutabilis, videtur quod obdum ab
 hunc mutabiliter participat, adeoque obdum ex
 se et ab intrinsecis amissibile erit. Resp.
 1. Proprius respondet finis, atque obdum habet proprium
 eo ipso quod obdum olim obdum non fuerit: ergo etiam habet
 finem factum nisi obdum conservaret, hinc obdum, et
 servita, obdum obdum conservanti ad se habet ad.
 2. Obdum quod existit in actu in se quae sub
 iacet vlti, atque vltas se habet ad opposita:
 ergo videtur quod potest desistere et operari quae hunc
 obdum, sicut est amissibile.

Adel. S. De. hic ad 1. his obis: ad 1.
go dicendum qd obdo e pfectio qsumata, qd oē
defectu excludit à obto, et ideo absq; mutabi-
litate advenit ea hnti, faciente hoc velle
dno, qca, hoem subleval in participasem eter-
nitiz, transcendntiz oem mutasem. Ita optime
S. De: ego In neq; sic ingiame respondi pve
affirmo: obdne' + se ee pfectio em aia, qia
hoc + se solum nerez et pte illa' corpp bea-
tiz, atq; hoc sensu nullu' seqit absq; du' ptra
asertum, compi pfectio in pfectibili recipiat
+ mdum ipfig, cum aa uig obdo pfectio e' em
naalite eterna et imutbl; fit in pta, poud
de aia dixim; in lib: de aia: neq; aliqd
obe' qd pt. resurrectioe' soly hoo beabit, corpp
em ut dixi beabit pte aa' n' autm aa
beas pte corpp, et ideo bene supra dixim; ad
imortlitem aia naalem qveniente' ee solum
obdne' naalite eternam.

86. Ad qformae' sic ad 3. loc: ut: Adel. S. De:
Dicendum, qd obdo hō pncipiū ex gdiōe partici-
panti; p caret fine pte gdiōem boni, cuius
participas facit obum: unde ab alio e' imitium

beatitudinis, et ab alio e^o q^o dicitur fini. ita S. D.
 ego addo M. nec. unis^o vera et q^o ostendit
 sicut ab ipsis ad verum solvendis, ea em h^ois
 h^ois p^o p^o q^o creacionem, et in p^om dicta in p^ois
 e^o naal^o immortalis, unde licet b^odo sua
 heat p^oimordia, exinde in b^ore argui n^o p^o,
 q^o naal^o e^o corruptibilis, illa em em d^ois fal-
 ktas patet de ea, et e^o certa e^o d^o d^o d^o
 in lib^o de cal^o ubi calor a Deo creator
 naal^o incorruptibilis ee dixim^o. Ad 2° am
 q^o d^o d^o d^o d^o u^o S. D. h^o ad 2° am
 b^o d^o d^o d^o in art^ooe finali int^o q^o d^o
 subiacet vlti d^o d^o ad amorem Dei a
 q^o d^o d^o d^o n^o p^o et auedere ad e^o q^o d^o
 nam ait S. D^o: vltas se h^o ad opposita in
 his, q^o ad finem ordinari, p^o ad vltm finem
 naali necessitate ordinari, q^o patet ex hoc, q^o
 hoc n^o p^o n^o vlt^o ee b^og. ita S. D. q^o d^o
 patet repro^o et q^o d^o d^o manet veritas af-
 fecti b^o d^o n^o caelica b^o ee naal^o
 inamissibile et aeterna. Artus 2° de vlt
 fine h^ois quatenus e^o bonum eius, quatenus
 q^o bonum eius.